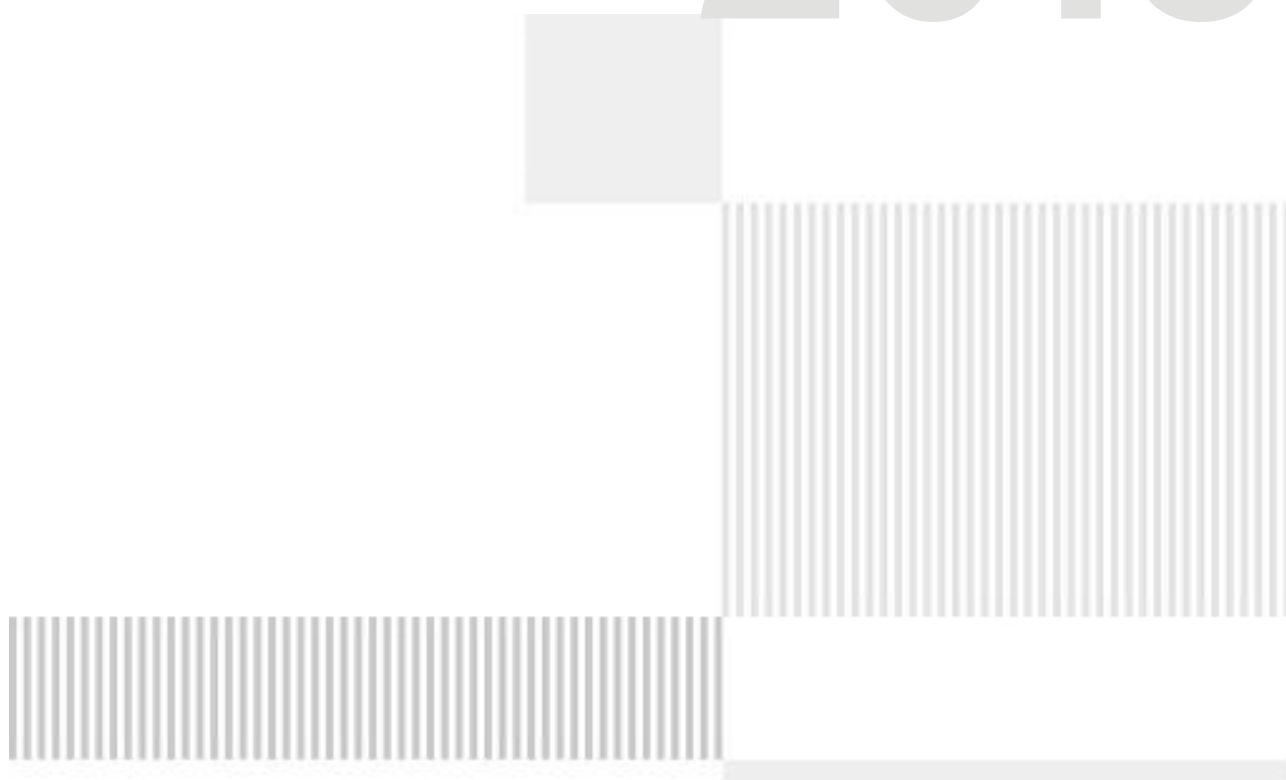

**INFORMACJA W ZAKRESIE
ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ
GRUPY KAPITAŁOWEJ
BANKU ZACHODNIEGO WBK S.A.
na dzień 31 grudnia 2015 roku**

2015

Bank Zachodni WBK

 Grupa Santander

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	4
2. Zarządzanie ryzykiem	7
2.1. Ryzyko kredytowe	7
2.2. Ryzyko rynkowe	11
2.3. Ryzyko płynności	14
2.4. Ryzyko operacyjne	15
2.5. Ryzyko prawne i regulacyjne (braku zgodności)	17
2.6. Ryzyko reputacji	19
3. Fundusze własne	21
3.1. Kapitał Tier I	24
3.2. Kapitał Tier II	25
4. Wymogi kapitałowe	28
4.1. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka	28
4.2. Struktura ekspozycji	30
4.3. Zasady przypisywania wag ryzyka (RW) dla portfela kredytowego	35
5. Adekwatność kapitałowa	39
5.1. Adekwatność kapitału regulacyjnego	39
5.2. Adekwatność kapitału wewnętrznego	39
6. Polityka w zakresie wynagrodzeń	43
7. Dźwignia finansowa	49
8. Aktywa obciążone i aktywa wolne od obciążeń	52

1. **Wstęp**
2. **Zarządzanie ryzykiem**
  - 2.1. Ryzyko kredytowe
  - 2.2. Ryzyko rynkowe
  - 2.3. Ryzyko płynności
  - 2.4. Ryzyko operacyjne
  - 2.5. Ryzyko prawne i regulacyjne (braku zgodności)
  - 2.6. Ryzyko reputacji
3. **Fundusze własne**
  - 3.1. Kapitał Tier I
  - 3.2. Kapitał Tier II
4. **Wymogi kapitałowe**
  - 4.1. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka
  - 4.2. Struktura ekspozycji
  - 4.3. Zasady przypisywania wag ryzyka (RW) dla portfela kredytowego
5. **Adekwatność kapitałowa**
  - 5.1. Adekwatność kapitału regulacyjnego
  - 5.2. Adekwatność kapitału wewnętrznego
6. **Polityka składników wynagrodzeń**
7. **Dźwignia finansowa**
8. **Aktywa obciążone i aktywa wolne od obciążeń**

Bank Zachodni WBK

 Grupa Santander

1. Wstęp

Niniejszy dokument stanowi realizację Strategii Informacyjnej w Grupie Kapitałowej Banku Zachodniego WBK wynikającą z postanowień Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (zwanego dalej CRR), które stanowiło podstawę prawną na dzień sprawozdawczy tj. 31 grudnia 2015 r.

Od dnia 1 stycznia 2014 r. decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) obowiązują przepisy tzw. pakietu CRD IV/CRR składającego się z dwóch części: dyrektywy CRD IV i rozporządzenia CRR. Rozporządzenie jest aktem bezpośrednio obowiązującym we wszystkich państwach członkowskich UE. Ustawa z dnia 05 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym implementuje do polskiego prawa regulacje Dyrektywy CRD IV.

Bank Zachodni WBK S.A. stanowi istotną jednostkę zależną unijnej instytucji dominującej Banco Santander S.A. z siedzibą w Hiszpanii. Bank Zachodni WBK S.A. ujawnia informacje w zakresie adekwatności kapitałowej na zasadzie subskonsolidowanej - na najwyższym krajowym szczeblu konsolidacji ostrożnościowej tj. na podstawie danych Grupy Banku Zachodniego WBK S.A.

Celem raportu jest przedstawienie informacji o adekwatności kapitałowej Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK stosownie do wymogów określonych w art. 13 CRR (tj. ujawnienie informacji określonych w art. 437, 438, 440, 442, 450, 451 oraz 453 CRR).

Przedstawione w raporcie dane zostały przygotowane według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r.

Raport zawiera informacje dotyczące m.in.:

- zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka;
- funduszy własnych;
- aktywów ważonych ryzykiem;
- adekwatności kapitałowej;
- polityki w zakresie wynagrodzeń dla kategorii pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka;
- dźwigni finansowej;
- aktywów obciążonych i aktywów wolnych od obciążeń

Grupę Kapitałową Banku Zachodniego WBK tworzą Bank Zachodni WBK S.A. z 15 jednostkami zależnymi, które zgodnie z MSSF 10 podlegają konsolidacji oraz spółkami stowarzyszonymi ujmowanymi metodą praw własności.

Zakres konsolidacji stosowany przez Grupę Kapitałową Banku Zachodniego WBK w ramach rachunku adekwatności kapitałowej, zgodnie z przepisami CRR, różni się od zakresu konsolidacji zastosowanego w ramach publikowanych skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy sporządzonych zgodnie z zasadami MSR/MSSF. Jednostki zależne BZ WBK Nieruchomości S.A. oraz Gieldokracja Sp. z o.o. są wyłączone z zakresu konsolidacji ostrożnościowej.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. Bank Zachodni WBK S.A. tworzył Grupę Kapitałową z następującymi **jednostkami zależnymi**:

- Santander Consumer Bank S.A. (SCB S.A.)
- Santander Consumer Finance Sp. z o.o. – podmiot zależny od SCB S.A.
- AKB Marketing Services Sp. z o.o. w likwidacji – podmiot zależny od SCB S.A.
- Santander Consumer Multirent Sp. z o.o. – podmiot zależny od SCB S.A.
- SC Poland 2014-1 Limited – podmiot zależny od SCB S.A.
- SC Poland Consumer 2015-1 Sp. z o.o. – podmiot zależny od SCB S.A.
- BZ WBK Asset Management S.A.
- BZ WBK Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. – podmiot zależny od BZ WBK Asset Management S.A.
- BZ WBK Finance Sp. z o.o.
- BZ WBK Faktor Sp. z o.o. – podmiot zależny od BZ WBK Finance Sp. z o.o.
- BZ WBK Leasing S.A. – podmiot zależny od BZ WBK Finance Sp. z o.o.
- BZ WBK Lease S.A. – podmiot zależny od BZ WBK Finance Sp. z o.o.
- BZ WBK Inwestycje Sp. z o.o.
- BZ WBK Nieruchomości S.A.

- Gieldokracja Sp. z o.o.¹

W porównaniu ze stanem z dnia 31 grudnia 2014 r. lista jednostek zależnych Banku Zachodniego WBK S.A. zmieniła się w efekcie następujących działań:

- Utrata kontroli nad spółkami BZ WBK-AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. (TUnŻ S.A.) oraz BZ WBK-AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A. (TUO S.A.).

W dniu 18 września 2014 r. Bank Zachodni WBK S.A. otrzymał zawiadomienie o wykonaniu przez Aviva Ltd. opcji kupna 17% akcji BZ WBK-Aviva TUnŻ S.A. oraz 17% akcji BZ WBK-Aviva TUO S.A. w oparciu o umowę z dnia 1 sierpnia 2013 r. zawartą przez Bank Zachodni WBK S.A., Aviva International Insurance Ltd. (Aviva Ltd.), BZ WBK-Aviva TUnŻ S.A. i BZ WBK-Aviva TUO S.A. Po spełnieniu warunków zawieszających, tj. uzyskaniu zgody Komisji Europejskiej i decyzji Komisji Nadzoru Finansowego (KNF) stwierdzającej brak podstaw do zgłoszenia sprzeciwu wobec bezpośredniego nabycia ww. udziałów przez Aviva Ltd., w dniu 27 lutego 2015 r. Bank zawarł umowę zbycia i dokonał przeniesienia tytułu własności przedmiotowych akcji na Aviva Ltd. Po wykonaniu przeniesienia, Bank posiada 49% łącznej liczby akcji w kapitale zakładowym oraz w ogólnej liczbie głosów na WZ każdego z towarzystw ubezpieczeniowych, a pozostałe 51% akcji oraz głosów znajduje się w posiadaniu Aviva Ltd.

- Powołanie spółki S.C. Poland Consumer 15-1 Sp. z o.o.

SC Poland Consumer 15-1 Sp. z o.o. to spółka zależna SCB S.A. zarejestrowana w dniu 7 lipca 2015 r. Utworzono ją w celu przeprowadzenia sekurytyzacji portfela kredytów ratalnych SCB S.A. Jej udziałowcem jest zagraniczna osoba prawna niepowiązana z Grupą SCB, niemniej spółka od 23 września 2015 r. jest kontrolowana przez SCB S.A. w związku ze spełnieniem warunków kontroli określonych w MSSF 10.7.

- Sprzedaż udziałów w BZ WBK Lizar Sp. z o.o.

W dniu 29 października 2015 r. spółka BZ WBK Lease S.A. zawarła umowę w sprawie sprzedaży wszystkich udziałów w spółce Lizar Sp. z o.o., która tym samym przestała być członkiem Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A.

Spółki stowarzyszone

W skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych Banku Zachodniego WBK S.A. za 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2015 r. następujące jednostki ujmowane są metodą praw własności w oparciu o MSR 28:

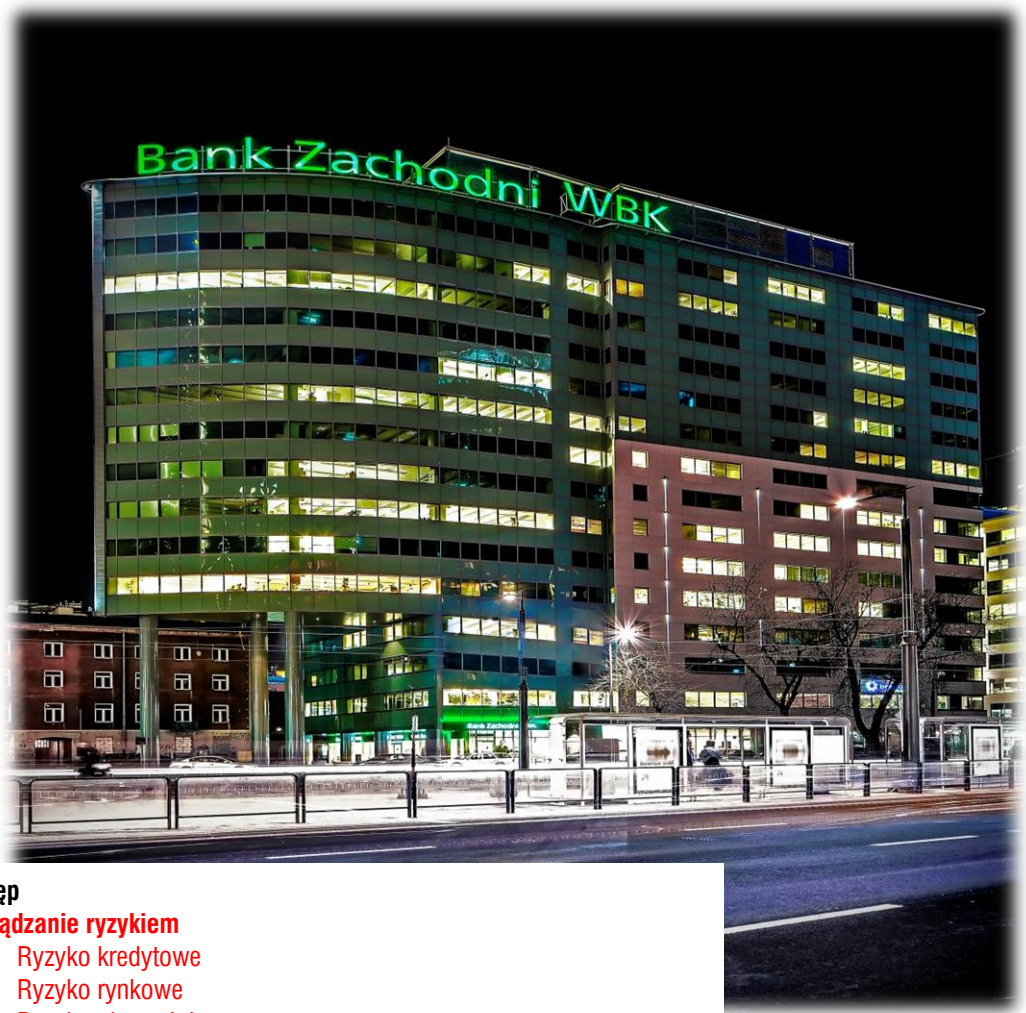
- POLFUND – Fundusz Poręczeń Kredytowych S.A.
- BZ WBK-Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A. (BZ WBK-Aviva TUO S.A.)
- BZ WBK-Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. (BZ WBK-Aviva TUnŻ S.A.)
- Metrohouse Franchise S.A. – podmiot stowarzyszony z BZ WBK Inwestycje Sp. z o.o.
- MH - Usługi Wspólne S.A. – podmiot zależny od Metrohouse Franchise S.A.
- Metrofinance Sp. z o. o. – podmiot zależny od Metrohouse Franchise S.A.
- MH Warszawa Sp. z o.o. – podmiot zależny od Metrohouse Franchise S.A.
- MH Kraków Sp. z o.o. – podmiot zależny od Metrohouse Franchise S.A.

W porównaniu ze stanem sprzed roku wykaz spółek stowarzyszonych uległ zmianie w konsekwencji następujących przekształceń własnościowych i organizacyjnych:

- Utraty przez Bank Zachodni WBK S.A. kontroli nad spółkami BZ WBK-Aviva TUO S.A. i BZ WBK-Aviva TUnŻ S.A. z dniem 27 lutego 2015 r. i zmiana klasyfikacji tych podmiotów z jednostek zależnych na stowarzyszone (szczegóły podano powyżej w części „Jednostki zależne”).
- Przekształcenia organizacyjne kontynuowane w 2015 r. w Grupie Kapitałowej Metrohouse Franchise S.A., która na dzień 31 grudnia 2015 r. skupiała następujące spółki zależne: MH - Usługi Wspólne S.A. (dawny Metrohouse S.A. działający pod nową nazwą), Metrofinance Sp. z o. o. (spółka zajmująca się doradztwem finansowym), MH Warszawa Sp. z o.o. i MH Kraków Sp. z o.o. (spółki prowadzące działalność w zakresie pośrednictwa finansowego).

---

¹ Spółka wyłączona z zakresu konsolidacji ostrożnościowej zgodnie z przepisami CRR

1. **Wstęp**
2. **Zarządzanie ryzykiem**
  - 2.1. Ryzyko kredytowe
  - 2.2. Ryzyko rynkowe
  - 2.3. Ryzyko płynności
  - 2.4. Ryzyko operacyjne
  - 2.5. Ryzyko prawne i regulacyjne (braku zgodności)
  - 2.6. Ryzyko reputacji
3. **Fundusze własne**
  - 3.1. Kapitał Tier I
  - 3.2. Kapitał Tier II
4. **Wymogi kapitałowe**
  - 4.1. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka
  - 4.2. Struktura ekspozycji
  - 4.3. Zasady przypisywania wag ryzyka (RW) dla portfela kredytowego
5. **Adekwatność kapitałowa**
  - 5.1. Adekwatność kapitału regulacyjnego
  - 5.2. Adekwatność kapitału wewnętrznego
6. **Polityka składników wynagrodzeń**
7. **Dźwignia finansowa**
8. **Aktywa obciążone i aktywa wolne od obciążeń**

Bank Zachodni WBK

 Grupa Santander

2. Zarządzanie ryzykiem

Grupa Banku Zachodniego WBK monitoruje i zarządza szeregiem ryzyk, wśród których za najbardziej kluczowe uznawane są ryzyko kredytowe, ryzyko rynkowe, ryzyko płynności i ryzyko operacyjne. Celem zarządzania ryzykiem jest zapewnienie, iż Grupa Banku Zachodniego WBK, powiększając wartość dla akcjonariuszy, będzie podejmowała ryzyko w sposób świadomy i kontrolowany.

W ramach strategicznego zarządzania ryzykiem, Grupa tworzy polityki definiujące podejście do identyfikacji, pomiaru poszczególnych ryzyk, najkorzystniejszy zwrot przy zaakceptowanym poziomie ryzyka (risk-reward) oraz ustala i weryfikuje limity odzwierciedlające akceptowalny poziom ryzyka. Grupa Banku Zachodniego WBK na bieżąco modyfikuje i rozwija metody zarządzania ryzykiem z uwzględnieniem zmian w profilu ryzyka Grupy, zmian makroekonomicznych na rynku usług i produktów finansowych, regulacji prawnych, a także najlepszych praktyk rynkowych.

Zarząd i Rada Nadzorcza wytycza kierunek działań oraz aktywnie wspiera strategię zarządzania ryzykiem. Przejawia się to poprzez akceptację kluczowych polityk w zakresie zarządzania ryzykiem, udział Członków Zarządu w komitetach wspierających zarządzanie ryzykiem, przeglądy i akceptację ryzyk oraz raportów dotyczących poziomu ryzyka.

Szczegółowe zasady, role i odpowiedzialności jednostek Grupy zostały opisane w odpowiednich politykach wewnętrznych dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Grupa BZ WBK szczególnie dba o spójność procesów zarządzania ryzykiem na poziomie całej Grupy Kapitałowej, co pozwala na adekwatne kontrolowanie skali narażenia na ryzyko. Spółki zależne wdrażają polityki i procedury zarządzania ryzykiem odzwierciedlające zasady przyjęte przez Grupę BZ WBK.

Bank, w granicach i na zasadach wynikających z obowiązującego prawa, sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem w Santander Consumer Bank S.A., kierując się przy tym regulacjami odnoszącymi się do nadzorowania spółek zależnych wchodzących w skład Grupy BZ WBK. Przedstawicielami Banku w Radzie Nadzorczej Santander Consumer Bank S.A. są Członek Zarządu Banku zarządzający Pionem Zarządzania Ryzykiem oraz Członek Zarządu Banku zarządzający Pionem Zarządzania Finansami. Zgodnie ze „Strategią inwestycji Banku Zachodniego WBK S.A. w instrumenty rynku kapitałowego” odpowiadają oni – razem z Radą Nadzorczą SCB – za sprawowanie nadzoru nad Santander Consumer Bank S.A. oraz prowadzenie działalności spółki w oparciu o przyjęte plany oraz zgodnie z procedurami zapewniającymi bezpieczeństwo działalności. Bank monitoruje profil i poziom ryzyka Santander Consumer Bank S.A. za pośrednictwem komitetów zarządzania ryzykiem Banku Zachodniego WBK S.A.

Szczegółowe informacje dotyczące zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka oraz struktury ładu korporacyjnego i ról wybranych jednostek w zakresie nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem zamieszczone zostały w **Nocie 4** Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. za rok 2015.

2.1. Ryzyko kredytowe

Działalność kredytowa Grupy BZ WBK koncentruje się na wzroście portfela kredytowego przy zagwarantowaniu jego wysokiej jakości, dobrej rentowności oraz satysfakcji klienta.

Ryzyko kredytowe oznacza możliwość poniesienia straty w wyniku niespłacenia w terminie przez dłużnika zaciągniętego kredytu wraz z odsetkami i innymi opłatami. Ryzyko kredytowe przejawia się także w postaci spadku wartości aktywów kredytowych i udzielonych zobowiązań warunkowych, będącego następstwem pogorszenia oceny jakości kredytowej dłużnika. Pomiar ryzyka kredytowego opiera się na oszacowaniu wielkości aktywów kredytowych ważonych ryzykiem, przy czym stosowane wagi ryzyka uwzględniają zarówno prawdopodobieństwo zaniechania spłat, jak i wielkość możliwej do poniesienia straty w przypadku niedotrzymania warunków umowy przez kredytobiorcę.

Ryzyko kredytowe Grupy wynika głównie z **działalności kredytowej w segmencie detalicznym, korporacyjnym i na rynku międzybankowym**. Jest ono zarządzane w ramach polityki ustalonej przez Zarząd na bazie przyjętych procedur kredytowych oraz poprzez system limitów kompetencyjnych dostosowanych do wiedzy i doświadczenia kadry zarządzającej. Stosowany przez Grupę wewnętrzny system monitoringu oraz klasyfikacji kredytów umożliwia wczesne wykrywanie sytuacji groźących pogorszeniem jakości portfela kredytowego. Ponadto Grupa szeroko stosuje narzędzia ograniczania ryzyka kredytowego w postaci zabezpieczeń (finansowych i rzeczowych) oraz szczególnych warunków umownych i klauzul, czyli tzw. covenants.

Grupa rozwija i udoskonala oparte na ryzyku metody wyceny kredytów, alokacji kapitału oraz pomiaru efektywności. Dla wszystkich portfeli kredytowych używane są modele wyceny ryzyka.

W 2015 r. jednym z priorytetów było dostosowanie wewnętrznych przepisów Banku do nowych wymogów nadzorczych w zakresie zarządzania ryzykiem. Zmiany te miały na celu osiągnięcie jeszcze większego bezpieczeństwa w obszarach narażonych na ryzyko. Dodatkowo przeprowadzono szereg zmian mających na celu optymalizację procesów i narzędzi, ze szczególnym uwzględnieniem jakości obsługi klientów (np. usprawnienia wdrożone w zakresie procesu kredytowego dla klientów detalicznych i korporacyjnych).

Grupa stale udoskonala procesy i procedury pomiaru, monitorowania i zarządzania ryzykiem portfela kredytowego Banku dostosowując je również do nowelizowanych wymogów nadzorczych, w tym szczególnie do Rekomendacji KNF.

Grupa wnikliwie analizuje rozwój sytuacji na rynku makroekonomicznym, jak również monitoruje ekspozycję kredytową w poszczególnych segmentach klientów i branżach gospodarki w celu zapewnienia odpowiedniej i szybkiej reakcji oraz adekwatnego dostosowania parametrów polityki kredytowej. Grupa dokonuje również zmian w zarządzaniu polityką cenową w odpowiedzi na obniżki bazowych stóp procentowych.

Forum Zarządzania Ryzykiem

Nadzór nad zarządzaniem ryzykiem kredytowym w Grupie BZ WBK sprawuje **Panel Ryzyka Kredytowego** (PRK) działający w ramach **Forum Zarządzania Ryzykiem**. Głównym obszarem odpowiedzialności PRK jest tworzenie i zatwierdzanie najlepszych praktyk branżowych, analiz sektorowych, polityk kredytowych oraz wdrażanie systemów klasyfikacji i wyceny ryzyka zmierzających do zapewnienia zrównoważonego wzrostu portfela kredytowego. Dopasowując funkcjonowanie procesów zarządczych w Grupie do aktualnych celów strategicznych, w ramach struktury PRK wyodrębniono komitety dedykowane do głównych segmentów klientów: segmentu detalicznego, segmentu MŚP oraz segmentu biznesowego i korporacyjnego. Natomiast nadzór na modelami ryzyka kredytowego pełni **Panel Modeli i Metodologii**.

Pion Zarządzania Ryzykiem

Pion Zarządzania Ryzykiem jest odpowiedzialny za skonsolidowany proces zarządzania ryzykiem kredytowym obejmujący zarządzanie i nadzór nad procesem kredytowym, zdefiniowanie polityki kredytowej, dostarczanie narzędzi decyzyjnych oraz narzędzi pomiaru ryzyka kredytowego, kontrolę jakości portfela kredytowego, jak również dostarczanie rzetelnej informacji zarządczej nt. portfela kredytowego.

Polityki kredytowe

Polityki kredytowe odnoszą się do poszczególnych segmentów biznesowych, portfeli kredytowych oraz kategorii produktów bankowych i zawierają wytyczne w zakresie określania obszarów występowania specyficznych rodzajów ryzyka, ich pomiaru, a także metod ich minimalizacji do poziomu akceptowanego przez Grupę (np. wskaźniki „Loan-to-Value”, ryzyko kursowe w przypadku kredytów walutowych).

Grupa regularnie przegląda i aktualizuje polityki kredytowe, dostosowując je do strategii Grupy, bieżącej sytuacji w otoczeniu makroekonomicznym oraz zmian przepisów prawa i wytycznych organów nadzoru.

Proces podejmowania decyzji kredytowych

Proces podejmowania decyzji kredytowych, jako element zarządzania ryzykiem, opiera się na systemie Indywidualnych Kompetencji Kredytowych dostosowanych do wiedzy i doświadczenia pracowników, w ramach segmentów biznesowych wyodrębnionych w strukturze organizacyjnej. Zaangażowania powyżej 25 mln zł akceptowane są przez Komitet Kredytowy, w skład którego wchodzi przedstawiciele kierownictwa najwyższego szczebla.

Grupa stale podejmuje działania mające na celu dostarczanie najwyższej jakości usług kredytowych przy jednoczesnym dostosowaniu ich do oczekiwań kredytobiorców i zapewnieniu bezpieczeństwa portfela kredytowego. W tym celu, ustanowiony system kompetencji zapewnia rozdzielenie funkcji zatwierdzania ryzyka transakcji od funkcji sprzedażowych.

Klasyfikacja kredytowa

Grupa BZ WBK dynamicznie rozwija stosowane narzędzia do oceny ryzyka kredytowego, dostosowując je do zaleceń Komisji Nadzoru Finansowego, wymogów Międzynarodowych Standardów Rachunkowości/Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz najlepszych praktyk branżowych.

Modele oceny ryzyka kredytowego wykorzystywane są przez Grupę dla najistotniejszych portfeli kredytowych, w tym klientów korporacyjnych, MŚP, kredytów mieszkaniowych, portfela na finansowanie nieruchomości dochodowych, kredytów gotówkowych, kart kredytowych i limitów w kontaktach osobistych.

Grupa prowadzi okresowy monitoring klasyfikacji kredytowej według zasad opisanych w Podręcznikach Kredytowych. Dodatkowo dla wybranych modeli realizowany jest automatyczny proces weryfikacji klasy ryzyka w oparciu o długość opóźnienia w spłacie lub analizę danych behawioralnych klienta. Weryfikacja klasyfikacji następuje również w przypadku podejmowania kolejnych decyzji kredytowych.

Przeglądy kredytowe

Grupa dokonuje regularnych przeglądów mających na celu ustalenie rzeczywistej jakości portfela kredytowego, właściwej klasyfikacji i adekwatności odpisów z tytułu utraty wartości, zgodności z procedurami i podjętymi decyzjami kredytowymi, a także zapewniających obiektywną ocenę profesjonalizmu w zarządzaniu kredytami. Przeglądy dokonywane są przez dwie wyspecjalizowane jednostki: Departament Przeglądów Kredytowych i Departament Kontroli i Oceny Jakości, które są niezależne od jednostek podejmujących ryzyko kredytowe w ramach swoich kompetencji.

Zabezpieczenia

Funkcjonujący w Grupie BZ WBK model zabezpieczeń prawnych zakłada, iż centralną jednostką kompetencyjną odpowiedzialną za prawidłowy przebieg procesów tworzenia i funkcjonowania zabezpieczeń jest **Centrum Zabezpieczeń i Dokumentacji Kredytowej**.

Centrum Zabezpieczeń jest odpowiedzialne za tworzenie i funkcjonowanie zabezpieczeń prawidłowych i zgodnych z polityką kredytową dla wszystkich segmentów biznesowych, zapewnienie jednolitych w Grupie **procedur wewnętrznych regulujących tworzenie i funkcjonowanie zabezpieczeń** oraz sprawny i prawidłowy przebieg procesów ustanawiania, monitorowania i zwalniania zabezpieczeń. Ponadto Centrum wspiera – w zakresie zabezpieczeń – jednostki kredytowe w procesie podejmowania decyzji kredytowych oraz tworzeniu polityk kredytowych. Centrum dba o gromadzenie danych na temat zabezpieczeń oraz zapewnia odpowiednią informację zarządcą.

Poniższe tabele przedstawiają typy zabezpieczeń, które mogą być przyjmowane pod kredyty i pożyczki udzielone klientom nie będącym podmiotami bankowymi.

Klienci indywidualni

Rodzaj kredytu	Rodzaj zabezpieczenia
gotówkowy	weksel, poręczenie, ubezpieczenie
pod aktywa płynne	kaucja, blokada na rachunku bankowym, fundusze inwestycyjne
studencki	poręczenie
mieszkaniowy	hipoteka, ubezpieczenie, przelew wierzytelności
należności leasingowe	weksel, poręczenie wekslowe, cesja prawa do rachunku bankowego, sądowy zastaw rejestrowy na ruchomościach, przewłaszczenie na zabezpieczenie; hipoteka kaucyjna; zobowiązanie dostawcy przedmiotu leasingu do jego odkupu tzw. gwarancja odkupu

Podmioty gospodarcze

Rodzaj kredytu	Rodzaj zabezpieczenia
obrotowy	kaucja, zastaw rejestrowy, weksel
rewolwingowy	cesja, weksel, poręczenie, zastaw rejestrowy
na nieruchomości	hipoteka
inwestycyjny	hipoteka, poręczenie, gwarancja
dotowane i z dopłatami	poręczenie, gwarancje
należności leasingowe	weksel, poręczenie wekslowe, cesja prawa do rachunku bankowego, sądowy zastaw rejestrowy na ruchomościach, przewłaszczenie na zabezpieczenie; hipoteka kaucyjna; zobowiązanie dostawcy przedmiotu leasingu do jego odkupu tzw. gwarancja odkupu

Proces zarządzania zabezpieczeniami

Na etapie podejmowania decyzji kredytowej kluczowe zadania Centrum Zabezpieczeń i Dokumentacji Kredytowej dotyczą oceny jakości przyjmowanych zabezpieczeń:

- weryfikacja wycen rzeczoznawców – ocena wartości przedmiotu zabezpieczenia,
- ocena stanu prawnego przedmiotu zabezpieczenia,
- ocena procesów inwestycyjnych na nieruchomościach,
- konsultacje prawne dotyczące proponowanych zabezpieczeń.

Centrum Zabezpieczeń aktywnie uczestniczy w kolejnych etapach procesu kredytowego, realizując m.in. działania obejmujące:

- przygotowanie projektów dokumentacji kredytowej,
- weryfikację i ocenę prawidłowości podpisanej dokumentacji kredytowej,
- weryfikację danych w systemach informatycznych,
- monitoring zabezpieczeń oraz raportowanie,
- zwolnienie zabezpieczeń.

Grupa w ramach procesu zarządzania wierzytelnościami prowadzi między innymi działania związane z realizacją zabezpieczeń. Wybór odpowiedniego zakresu i sposobu działania w celu zaspokojenia roszczeń Grupy z zabezpieczenia jest uzależniony od jego rodzaju (wyróżniamy dwie podstawowe kategorie zabezpieczeń: osobiste i rzeczowe). Zasadniczo Grupa dąży do polubownej (dobrowolnej) realizacji zabezpieczeń w procesie negocjacyjnym. W przypadku braku woli współpracy ze strony dostawcy zabezpieczenia, uprawnienia Grupy w tym zakresie są realizowane zgodnie z przepisami prawa oraz przepisami wewnętrznymi w drodze postępowań egzekucyjnych i upadłościowych.

Testy warunków skrajnych ryzyka kredytowego

Testy warunków skrajnych są jednym z elementów procesu zarządzania ryzykiem kredytowym, służącym do oceny potencjalnego wpływu na sytuację Grupy zdarzeń zachodzących w jego otoczeniu, a także możliwych zmian we wskaźnikach finansowych i makroekonomicznych, bądź zmian w profilu ryzyka. W ramach testów przeprowadzana jest ocena potencjalnych zmian jakości kredytowej portfeli kredytowych, w sytuacji wystąpienia niekorzystnych zdarzeń. Proces ten dostarcza także informacji zarządczej o adekwatności ustalonych limitów i alokowanego kapitału wewnętrznego.

Kalkulacja utraty wartości

W Grupie BZ WBK odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości należności kredytowych tworzone są według zasad Międzynarodowych Standardów Rachunkowości/Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSR/MSSF). Odzwierciedlają one utratę wartości aktywów kredytowych, która zostaje uznana w przypadku, gdy Grupa posiada obiektywny dowód na to, że nie będzie w stanie odzyskać należności zgodnie z zawartą umową kredytową. Obiektywne przesłanki utraty wartości zostały zdefiniowane zgodnie z rekomendacjami Komitetu Bazylejskiego, według Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (MSR 39) oraz Rekomendacji R. Utrata wartości mierzona jest na podstawie szacunkowej, możliwej do odzyskania kwoty. Analizując możliwą utratę wartości należności kredytowych, Grupa stosuje podejście indywidualne (dla ekspozycji indywidualnie istotnych, dla których rozpoznane zostały obiektywne dowody utraty wartości) oraz portfelowe (dla ekspozycji indywidualnie nieistotnych, dla których rozpoznane zostały obiektywne dowody utraty wartości oraz dla ekspozycji o niezidentyfikowanym zagrożeniu utratą wartości).

Grupa dwa razy do roku dokonuje porównania założeń i parametrów wykorzystywanych do kalkulacji utraty wartości ze stanem faktycznym, uwzględniając przy tym wpływ zmiany warunków ekonomicznych, zmiany w politykach kredytowych Grupy i strategiach odzyskiwania należności, zapewniając tym samym adekwatność tworzonych odpisów. Za realizację polityki w zakresie utrzymywania adekwatnego poziomu odpisów odpowiedzialny jest Komitet Rezerw.

Szczegółowe informacje dotyczące utraty wartości należności zamieszczone zostały w **Nocie 4** Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK za rok 2015.

Koncentracja branżowa

Polityka kredytowa Grupy Banku Zachodniego WBK zakłada dywersyfikację zaangażowania akcji kredytowej. Ryzyko danej branży jest elementem wpływającym na wielkość limitu. Grupa w celu utrzymania odpowiednio zdywersyfikowanego portfela kredytowego i kontrolowania w ten sposób ryzyka związanego ze zbyt wysokim udzieleniem kredytów podmiotom jednej branży, zakłada kredytowanie branż oraz grup i jednostek kapitałowych reprezentujących różne gałęzie przemysłu.

Praktyki w zakresie forbearance

Zgodnie z definicją zawartą w projekcie Standardów Technicznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego, jako działanie forbearance (tj. restrukturyzację zadłużenia klienta) określa się udogodnienie w spłacie zastosowane wobec klienta doświadczającego trudności finansowych lub który będzie doświadczal trudności finansowych, zagrażających obsłudze zadłużenia wobec Grupy BZ WBK S.A. na dotychczasowych warunkach umownych. Udogodnienie może polegać na zmianie dotychczasowych warunków umowy kredytu lub jego całkowitym lub częściowym refinansowaniu. Zastosowanie restrukturyzacji ma na celu lepsze dopasowanie warunków spłaty należności do aktualnej i prognozowanej sytuacji finansowej klienta, minimalizację ryzyka zaprzestania obsługi zadłużenia i/lub maksymalizację odzysków.

Pojęcie restrukturyzacji nie obejmuje zmian warunków umowy o charakterze technicznym lub operacyjnym, ani zmian spowodowanych czynnikami innymi niż trudności w spłacie (warunki biznesowe, rynkowe).

Decyzja o zastosowaniu udogodnienia wobec klientów doświadczających trudności w obsłudze zadłużenia następuje po uprzedniej analizie sytuacji finansowej klienta, ocenie możliwości spłaty w ramach nowych warunków, analizie posiadanych zabezpieczeń, ocenie woli do spłaty oraz historii dotychczasowej współpracy. Przyznane udogodnienia uzależnione są od wyników oceny i mogą polegać w szczególności na: okresowym zawieszeniu spłat (karencja), zmianie harmonogramu (obniżenie rat), kapitalizacji odsetek, wydłużeniu terminu spłaty, itp. Dotyczy to zarówno klientów detalicznych jak i podmiotów gospodarczych.

W celu zapewnienia lepszej jakości portfela kredytowego poprzez wczesne wdrażanie działań restrukturyzacyjnych i umożliwienie spłaty kredytów klientom korporacyjnym:

- w ramach uzgodnionych udogodnień od 2014 r. w Banku powołano Komitet Restrukturyzacji. Komitet ten podejmuje decyzje o strategii postępowania wobec klientów o zaangażowaniu nie wyższym niż 25 mln zł; decyzje dotyczące klientów korporacyjnych o zaangażowaniu powyżej 25 mln zł z trudnościami finansowymi, podejmowane są przez Komitet Kredytowy;
- w 2015 r. wprowadzono Model Wczesnej Restrukturyzacji w celu szybkiej identyfikacji klientów korporacyjnych o podwyższonym ryzyku oraz przeprowadzenia skutecznych działań ograniczających ryzyko straty ekspozycji poprzez rozpoczęcie adekwatnych działań restrukturyzacyjnych na wczesnym etapie. W ramach tego modelu pełną odpowiedzialność za zarządzanie ekspozycją kredytową w restrukturyzacji w Banku przejmuje Zespół Wczesnej Restrukturyzacji.

Portfel należności restrukturyzowanych podlega cyklicznemu monitoringowi. W przypadku udzielenia Klientowi udogodnienia w spłacie (restrukturyzacji), każdorazowo dokonywane są stosowne zapisy w systemach, umożliwiające identyfikację portfela należności restrukturyzowanych. Należność/klient traktowany jest jako restrukturyzowany przez cały okres restrukturyzacji, tj. do momentu uznania, że sytuacja klienta uległa stabilizacji, warunki restrukturyzacji zostały zrealizowane i nie występują przeterminowane płatności pow. 30 dni, klient posiada zdolność kredytową. Ostrożnościowo Bank raportuje klienta jako podlegającego restrukturyzacji przez co najmniej okres 2 lat. Restrukturyzacja w wielu przypadkach jest procesem długoterminowym, toteż Bank zakłada, iż przy zastosowanych rozwiązaniach w kolejnych okresach portfel kredytów w restrukturyzacji będzie rósł. Klasyfikacja klientów do kategorii restrukturyzacji jest odrębną (niezależną) w stosunku do klasyfikacji należności do portfela pracującego/ niepracującego.

Zasady rachunkowości w odniesieniu do aktywów finansowych podlegających praktykom forbearance nie różnią się od zasad stosowanych w stosunku do innych aktywów pracujących i niepracujących w Banku i przedstawiają się następująco: Bank wycenia kredyty i należności według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. W sytuacji, gdy warunki pożyczki, należności lub inwestycji utrzymywanej do terminu wymagalności są renegocjowane lub zmieniane w jakikolwiek inny sposób, z powodu trudności finansowych dłużnika lub emitenta, ekspozycja taka jest wyceniana przy użyciu pierwotnej efektywnej stopy procentowej, wyznaczonej przed zmianą warunków (zgodnie z MSR 39 OS 84).

Leasing i faktoring

Grupa Banku Zachodniego WBK S.A. prowadzi **działalność leasingową** specjalizującą się w finansowaniu leasingu maszyn i urządzeń, komputerów i sprzętu biurowego dla przedsiębiorstw oraz w usługach finansowania pojazdów i środków transportu na rzecz firm oraz osób fizycznych. **Działalność faktoringowa** Grupy Banku Zachodniego WBK S.A. prowadzona jest przez spółkę BZ WBK Faktor Sp. z o.o. Faktoring jest formą krótkoterminowego finansowania dla firm udzielających tzw. kredytów kupieckich, czyli stosujących odroczone terminy płatności wobec swoich odbiorców.

2.2. Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe jest definiowane jako możliwość negatywnego wpływu na wynik finansowy zmian rynkowych poziomów stóp procentowych, kursów walutowych, kursów akcji, indeksów giełdowych itp. Występuje zarówno w działalności handlowej jak i bankowej (produkty walutowe, produkty na stopę procentową, produkty powiązane z indeksami giełdowymi).

Grupa BZ WBK narażona jest na ryzyko rynkowe wynikające z działalności na rynku pieniężnym i kapitałowym oraz usług świadczonych dla klientów. Oprócz tego Grupa podejmuje ryzyko rynkowe wynikające z aktywnego zarządzania strukturą bilansu (zarządzanie aktywami i pasywami).

Działalność i strategię związane z ryzykiem rynkowym podlegają bezpośredniemu nadzorowi przez **Forum Zarządzania Ryzykiem**.

Podstawowym celem prowadzonej przez Grupę **polityki zarządzania ryzykiem rynkowym** jest ograniczenie wpływu zmienności czynników rynkowych na rentowność Grupy, dążąc do zwiększenia dochodów w ramach ściśle określonych parametrów ryzyka przy jednoczesnym zachowaniu płynności Grupy oraz jej wartości rynkowej.

Przyjęte przez Grupę BZ WBK polityki w zakresie ryzyka rynkowego wyznaczają szereg parametrów pomiaru i ograniczania ryzyka w postaci limitów i miar. Limity ryzyka podlegają okresowym przeglądom w celu dostosowania ich do strategii Grupy.

Ryzyko pozycji i ryzyko walutowe generowane na działalności bankowej jest zarządzane w sposób scentralizowany przez **Pion Zarządzania Finansami**. Pion ten jest też odpowiedzialny za pozyskiwanie finansowania, zarządzanie płynnością i dokonywanie transakcji w imieniu ALCO. Działalność ta jest kontrolowana przy pomocy miar i limitów zatwierdzanych przez Forum Zarządzania Ryzykiem, Zarząd Banku i Radę Nadzorczą.

Portfel dłużnych papierów wartościowych oraz instrumentów pochodnych na stopę procentową jest zarządzany przez ALCO, który podejmuje wszelkie decyzje dotyczące wartości i struktury portfela.

Ryzyko rynkowe w portfelu handlowym jest zarządzane przez **Pion Globalnej Bankowości Korporacyjnej**, w ramach którego funkcjonuje Biuro Maklerskie Banku. Działalność handlowa Grupy jest ograniczona przez system miar i limitów m.in. Value at Risk, mechanizm stop loss, limity pozycji oraz limity wrażliwości. Wysokość limitów jest akceptowana przez Forum Zarządzania Ryzykiem, Zarząd Banku i Radę Nadzorczą.

W ramach Pionu Zarządzania Ryzykiem funkcjonuje **Departament Ryzyka Finansowego** odpowiedzialny za bieżący pomiar podejmowanego ryzyka, wdrożenie procedur kontroli, monitorowanie ryzyka i raportowanie. Departament odpowiada również za kształt polityki ryzyka rynkowego, proponowanie odpowiedniej metodologii pomiaru oraz za zapewnienie spójności procesu zarządzania ryzykiem w całej Grupie. Umieszczenie Departamentu w Pionie Zarządzania Ryzykiem zapewnia pełną niezależność procesu pomiaru i monitoringu od jednostek odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem.

Ryzyko rynkowe generowane przez instrumenty rynku kapitałowego (akcje, indeksy giełdowe) występujące w portfelu Biura Maklerskiego jest zarządzane przez Biuro Maklerskie i nadzorowane przez Forum Zarządzania Ryzykiem BZ WBK.

Metodologie pomiaru

Grupa BZ WBK wykorzystuje kilka metod pomiaru ekspozycji ryzyka rynkowego. Dla portfela bankowego są to: miary wrażliwości ekonomicznej wartości kapitału oraz wrażliwości wyniku odsetkowego netto, natomiast dla portfela handlowego są to: wartość zagrożona (VaR), mechanizm stop loss, miary wrażliwości (PV01) oraz testy scenariuszy skrajnych. Metodologia pomiaru ryzyka podlega procesowi niezależnej walidacji wstępnej i okresowej, której wyniki są akceptowane przez Panel Modeli i Metodologii funkcjonujący w ramach Forum Zarządzania Ryzykiem.

W Grupie BZ WBK VaR jest wyznaczany poprzez zastosowanie procesu modelowania statystycznego, dzięki któremu ustalana jest różnica między wyceną rynkową pozycji opartą na bieżących cenach/stawkach rynkowych, a wyceną opartą o najbardziej dotkliwą zmianę stawek w historycznym okresie obserwacji. VaR jest wyznaczany oddzielnie dla ryzyka stopy procentowej, ryzyka walutowego oraz ryzyka instrumentów kapitałowych w Biurze Maklerskim.

Mając na uwadze ograniczenia wynikające z metodologii VaR Grupa uzupełnia metodologię poprzez pomiar wrażliwości, który wskazuje zmianę wartości pozycji przy danej zmianie cen/rentowności oraz testy warunków skrajnych.

Ryzyko pozycji stopy procentowej

Ryzyko pozycji w portfelu bankowym

Ryzyko pozycji w portfelu bankowym jest to ryzyko niekorzystnego wpływu zmian poziomów stóp procentowych na dochody i wartość aktywów oraz pasywów Grupy. Głównym źródłem ryzyka przeszacowania są transakcje zawierane w oddziałach, centrach biznesowych i korporacyjnych Banku oraz transakcje zawierane na rynku pieniężnym przez Pion Zarządzania Finansami. Dodatkowo ryzyko stopy procentowej może być generowane przez transakcje zawierane przez inne jednostki np. objęcie emisji papierów komunalnych i komercyjnych, pożyczki uzyskane przez Bank poza rynkiem międzybankowym. Jednakże wszystkie pozycje generujące ryzyko przeszacowania są przekazywane do zarządzania przez Pion Zarządzania Finansami, gdzie dealerzy Banku ponoszą odpowiedzialność za zawieranie kontraktów na rynku międzybankowym, tak by odpowiednio zarządzać ryzykiem stopy procentowej zgodnie z zatwierdzoną strategią w ramach przydzielonych limitów.

Spółki zależne Banku także ograniczają narażenie na ryzyko pozycji instrumentów dłużnych. W przypadku wystąpienia niedopasowania pomiędzy przeszacowaniem aktywów i pasywów spółka zawiera odpowiednie transakcje za pośrednictwem typowych rachunków bankowych prowadzonych w Banku bądź też dokonywane są transakcje pochodne z Bankiem, który od dnia zawarcia transakcji zarządza tym ryzykiem w ramach globalnego limitu Grupy BZ WBK.

Ryzyko pozycji na portfelu bankowym jest zarządzane w oparciu o następujące limity:

- Limit wrażliwości wyniku odsetkowego netto (NII - wrażliwość na równoległe przesunięcie krzywej dochodowości o 100 p.b.);
- Limit wrażliwości ekonomicznej wartości kapitału (MVE – wrażliwość na równoległe przesunięcie krzywej dochodowości o 100 p.b.).

W 2015 roku nie odnotowano przekroczeń limitów globalnych NII oraz MVE na portfelu księgi bankowej.

Ryzyko pozycji w portfelu handlowym

Portfel handlowy zawiera papiery wartościowe i instrumenty pochodne zawarte w celach handlowych przez Pion Globalnej Bankowości Korporacyjnej. Każdego dnia są one rewaluowane do rynku i jakiejkolwiek zmiany ich wartości są natychmiast odnotowane w wyniku.

Główną metodą pomiaru ryzyka pozycji na księdze handlowej jest metodyka VaR, mechanizm stop loss, pomiar wrażliwości PV01 oraz testy warunków skrajnych.

Wielkość VaR jest wyznaczana dla otwartych pozycji Pionu Globalnej Bankowości Korporacyjnej poprzez ustalenie różnicy między wyceną rynkową transakcji na stopę procentową opartą na bieżących krzywych rentowności a wyceną opartą na krzywej rentowności „najgorszego przypadku”, która jest wyliczana na podstawie zmienności stóp procentowych.

Mechanizm „stop-loss” jest wykorzystywany do zarządzania ryzykiem poniesienia strat na pozycjach objętych zasadami wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Testy warunków skrajnych uzupełniają powyższe miary o szacunek potencjalnych strat przy wystąpieniu skrajnych warunków na rynku. Bazują one na raporcie wrażliwości i scenariuszach skrajnych ruchów stawek rynkowych, wyznaczanych na bazie największych dziennych i miesięcznych zmian stóp procentowych.

Łączny regulacyjny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka pozycji instrumentów dłużnych oblicza się dla pozycji wynikających z operacji zaliczonych do portfela handlowego metodą terminów zapadalności.

Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe jest to niekorzystny (skutkujący stratami) wpływ zmian kursów walutowych na osiągnięte wyniki. Ryzyko jest zarządzane w oparciu o limit wielkości VaR otwartych pozycji walutowych Grupy w portfelu handlowym oraz dla Biura Maklerskiego, który zarządza otwartymi pozycjami związanymi z działalnością arbitrażową. Testy warunków skrajnych uzupełniają powyższą miarę o szacunek potencjalnych strat przy wystąpieniu skrajnych warunków na rynku. Wyliczane są one na podstawie ekspozycji walutowej i scenariuszy założonych skrajnych ruchów kursów walutowych, bazujących na największych wahaniami kursów. Dodatkowo do zarządzania ryzykiem poniesienia strat na pozycjach handlowych wykorzystywany jest mechanizm „stop-loss”.

Zgodnie z polityką, Grupa nie utrzymuje otwartych pozycji na opcjach walutowych. Transakcje zawierane z klientami są natychmiast zamykane na rynku międzybankowym, stąd Grupa ma ograniczoną ekspozycję na ryzyko rynkowe na portfelu opcji walutowych.

Otwarte pozycje walutowe w spółkach zależnych są nieistotne i nie są włączane do dziennego pomiaru ryzyka.

W 2015 r. miały miejsce przekroczenia limitu VAR dla ryzyka walutowego. Pozycje dla indywidualnych walut mieściły się w ustalonych limitach nominalnych, jednakże spowodowały przekroczenie limitu VAR. Następnego dnia roboczego otwarte pozycje została ograniczone i ekspozycja VAR znajdowała się w wyznaczonym limicie. Przekroczenia limitu VAR zostały zaraportowane do odpowiednich Komitetów powołanych przez Zarząd Banku i Radę Nadzorczą.

Ekspozycja na ryzyko walutowe i związana z nią potencjalna strata spowodowana niekorzystnymi zmianami na rynku zarządzana jest za pomocą szeregu niezależnych miar zarządzania ryzykiem. VAR jest miarą ryzyka typu ex-post wspomaganą przez testy warunków skrajnych oraz modele typu backtesting. Bank stosuje dwie metody kalkulacji VAR aby wzmocnić kontrolę zwłaszcza w momentach znacznych zmienności na rynku. Pomimo faktu, iż indywidualne pozycje dealerskie nie przekraczały ustalonych limitów, kompozycja pozycji całkowitej, zmienność rynkowa oraz korelacja walut spowodowały przekroczenie całkowitego limitu VAR. Przekroczenia limitu zostały zaraportowane przez odpowiednie jednostki ryzyka w ramach Panelu Ryzyka Rynkowego. Zgodnie z funkcjonującymi politykami i procedurami ekspozycja została natychmiast zredukowana przez jednostki Front Office.

Bilans walutowy

W roku 2015 udział aktywów walutowych w bilansie pozostał na poziomie zbliżonym do obserwowanego w roku 2014. Odnotowano nieznaczny wzrost należności od klientów w EUR oraz spadek należności od klientów w CHF będący skutkiem postępującej amortyzacji portfela wycofanych z oferty Grupy kredytów hipotecznych. Widoczny wzrost należności w CHF wyrażonych w PLN wynika ze wzrostu kursu CHF/PLN.

W wyniku ograniczenia finansowania z rynku międzybankowego nastąpił wzrost niedopasowania pomiędzy aktywami i pasywami w CHF. Powstała w wyniku tego luka finansowania została domknięta przez zawarcie transakcji swap na rynku walutowym.

Ryzyko pozycji instrumentów kapitałowych

Za aktywne zarządzanie ryzykiem pozycji instrumentów kapitałowych odpowiedzialne jest Biuro Maklerskie funkcjonujące w ramach Pionu Globalnej Bankowości Korporacyjnej. Źródłem powyższego ryzyka są transakcje własne Biura Maklerskiego zawierane na rynkach regulowanych (instrumenty rynku kasowego i kontrakty futures).

Powyższe ryzyko jest mierzone modelem wartości zagrożonej (VaR) opartym na metodzie analizy historycznej.

Proces zarządzania ryzykiem rynkowym w Biurze Maklerskim jest nadzorowany przez Forum Zarządzania Ryzykiem BZ WBK. Forum odpowiada m.in. za przyznawanie limitu VaR dla Biura Maklerskiego oraz akceptację zmian w metodologii pomiaru ryzyka i nadzoruje proces zarządzania tym ryzykiem.

2.3. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest definiowane jako ryzyko nie wywiązania się z bezwarunkowych i warunkowych zobowiązań wobec klientów i kontrahentów w wyniku niedopasowania przepływów finansowych.

Polityka zarządzania płynnością Grupy BZ WBK ma na celu:

- zapewnienie zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania bieżących i przyszłych zobowiązań po ekonomicznej cenie;
- zarządzanie terminowym niedopasowaniem strumieni aktywów i pasywów;
- ustalenie skali – poprzez szereg limitów wewnętrznych – podejmowanego ryzyka płynności;
- zapewnienie właściwej organizacji procesu zarządzania płynnością w całej Grupie BZ WBK;
- odpowiednie przygotowanie organizacji na wypadek wystąpienia negatywnych czynników zewnętrznych i wewnętrznych;
- zapewnienie zgodności z obowiązującymi wymaganiami nadzorczymi zarówno jakościowymi, jak i ilościowymi.

Generalną zasadą przyjętą przez Grupę BZ WBK w procesie zarządzania płynnością jest to, że wszystkie oczekiwane wypływy, które wystąpią w ciągu 1 miesiąca związane z lokatami, środkami bieżącymi, uruchomieniami kredytów, realizacją gwarancji, rozliczeniami do realizacji, muszą mieć co najmniej pełne pokrycie przez przewidywane wpływy lub aktywa łatwo zbywalne (QLA – Qualified Liquid Assets), przy założeniu normalnych lub przewidywalnych warunków funkcjonowania Grupy. Zasadniczo do aktywów łatwo zbywalnych (QLA) są zaliczane: gotówka znajdująca się w kasach Banku i na rachunkach w Narodowym Banku Polskim oraz papiery wartościowe, które mogą być sprzedane lub zastawione w ramach transakcji repo lub kredytu lombardowego w NBP.

Polityka ta ma na celu również zapewnienie odpowiedniej struktury finansowania rosnącej skali działalności Grupy przez zachowanie na zdefiniowanym poziomie wskaźników płynności. Grupa stosuje szereg dodatkowych limitów i wskaźników obserwacyjnych (m.in. wskaźnik kredytów udzielonych do depozytów, wskaźniki uzależnienia od finansowania na rynku hurtowym, wskaźniki wymagane w ramach tzw. Bazylei 3 – LCR i NSFR). Na dzień 31 grudnia 2015r. LCR wyniósł 172,01%, a NSFR 85,23%. W zakresie płynności długoterminowej, oprócz miar wewnętrznych stosowany jest limit tożsamy z limitem regulacyjnym, który wymaga, aby kapitał i stabilne źródła finansowania w całości pokryły wartość portfela kredytowego i aktywów niepłynnych (np. majątek trwały).

Proces zarządzania

Odpowiedzialność za nadzorowanie procesu zarządzania ryzykiem płynności spoczywa na Komitecie ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO), który pełni też funkcję doradczą dla Zarządu. ALCO przygotowuje strategie zarządzania oraz rekomenduje Zarządowi podejmowanie odpowiednich działań w zakresie strategicznego zarządzania płynnością. ALCO nadzoruje również proces zarządzania płynnością w spółkach zależnych.

Codziennie zarządzanie ryzykiem płynności jest delegowane do Pionu Zarządzania Finansami, w ramach którego funkcjonuje Departament Zarządzania Aktywami i Pasywami odpowiedzialny za opracowanie i aktualizację odpowiednich strategii zarządzania płynnością. W przypadku wystąpienia niespodziewanych trudności płynnościowych - spowodowanych czynnikami zewnętrznymi lub wewnętrznymi - Grupa posiada opracowany i zatwierdzony przez Zarząd - plan awaryjny płynności uzupełniony testami warunków skrajnych, w którym uwzględniono scenariusze systemowe i idiosynkratyczne.

Pomiar i raportowanie ryzyka

Odpowiedzialność za pomiar i raportowanie ryzyka płynności spoczywa na Pionie Zarządzania Ryzykiem, w ramach którego funkcjonuje Departament Ryzyka Finansowego. Departament odpowiada za opracowanie polityk zarządzania płynności, wykonywanie testów warunków skrajnych oraz za pomiar i raportowanie ryzyka.

W 2015 r. oraz w okresie porównywalnym wszystkie kluczowe miary nadzorcze dla Grupy były utrzymywane na wymaganym poziomie

2.4. Ryzyko operacyjne

Grupa Banku Zachodniego WBK przyjęła definicję ryzyka operacyjnego w brzmieniu ustalonym przez Komitet Bazylejski ds. Nadzoru Bankowego: **Ryzyko operacyjne** jest to możliwość straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych.

Celem **zarządzania ryzykiem operacyjnym** jest minimalizacja prawdopodobieństwa wystąpienia i/lub ograniczenie skutków niespodziewanych niekorzystnych zdarzeń.

Grupa Banku Zachodniego WBK posiada zintegrowaną strukturę zarządzania ryzykiem, która zapewnia, że wszystkie ryzyka mające istotny wpływ na działalność Banku Zachodniego WBK są identyfikowane, mierzone, monitorowane i kontrolowane. Zarządzanie ryzykiem operacyjnym w Grupie Banku Zachodniego WBK angażuje pracowników wszystkich szczebli w całej organizacji i zawiera szereg powiązanych elementów. Ryzyko operacyjne dotyczy wszystkich procesów biznesowych podejmowanych przez Grupę, w tym czynności realizowanych przez podmioty zewnętrzne w ramach outsourcingu oraz wykonywanych we współpracy ze stronami trzecimi.

Grupa Banku Zachodniego WBK opracowała „**Strategię zarządzania ryzykiem operacyjnym**”, a także odpowiednie Polityki regulujące kwestie dotyczące ryzyka operacyjnego. Ponadto stosowane są szczegółowe procedury i wytyczne opisujące sposób identyfikowania, szacowania, monitorowania i ograniczania ryzyka.

Powołany przez Zarząd Banku **Komitet Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym** (ORMCo) jest komitetem zarządczym wyposażonym w kompetencje w zakresie wyznaczania standardów w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym w Grupie Banku Zachodniego WBK. Komitet ORMCo stanowi główne forum do dyskusji na temat problematyki ryzyka operacyjnego, wyznacza kierunek strategicznych działań z zakresu ryzyka operacyjnego oraz ustala i monitoruje cele zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym z zakresu ciągłości biznesowej, bezpieczeństwa informacji, ryzyka outsourcingu i insourcingu, przeciwdziałania przestępstwom w odniesieniu do wszystkich obszarów działalności Banku Zachodniego WBK. W ramach Komitetu ORMCo powołane są dedykowane specyficznym aspektom ryzyka operacyjnego Fora – Forum Przeciwdziałania Przestępstwom oraz Forum Ubezpieczeniowe.

Wyniki prac Komitetu ORMCo przekazywane są Komitetowi Zarządzania Ryzykiem.

Grupa Kapitałowa Banku Zachodniego WBK S.A. wykorzystuje następujące **narzędzia zarządzania ryzykiem operacyjnym**:

- Identyfikacja i szacowanie ryzyka operacyjnego

W procesie samooceny ryzyka operacyjnego Grupa Banku Zachodniego WBK identyfikuje ryzyka, na które może być narażona w trakcie realizacji swoich funkcji, szacuje je na poziomie inherentnym i rezydualnym pod kątem prawdopodobieństwa i konsekwencji wystąpienia potencjalnych zagrożeń oraz ocenia skuteczność stosowanych mechanizmów kontrolnych. Proces obejmuje także definiowanie działań poprawiających skuteczność funkcjonujących lub/i nowych mechanizmów kontrolnych.

Dodatkowo proces identyfikacji i oceny ryzyka operacyjnego wspierany jest przez inne narzędzia dedykowane specyficznym aspektom ryzyka, np. analizy scenariuszowe, analizy wpływu na biznes, analizy ryzyka w nowych inicjatywach.

---

² Definicja obejmuje również ryzyko prawne, ale nie uwzględnia ryzyka strategicznego ani ryzyka utraty reputacji.

- Zarządzenie zdarzeniami operacyjnymi

Każda jednostka organizacyjna ma obowiązek informowania o zdarzeniach operacyjnych zidentyfikowanych w swoim obszarze działalności. Dla istotnych zdarzeń operacyjnych opracowana jest ścieżka szybkiego powiadomienia kierownictwa wyższego szczebla. Grupa utrzymuje bazę zdarzeń operacyjnych, które zidentyfikowane zostały w całej organizacji. Zebrane dane wykorzystywane są do analizy przyczyn oraz skutków wystąpienia zdarzeń operacyjnych, definiowania wniosków na przyszłość oraz podejmowania działań naprawczych i prewencyjnych.

Grupa uczestniczy także w zewnętrznej bazie danych zdarzeń operacyjnych prowadzonej przez Związek Banków Polskich oraz korzysta z różnych źródeł o zdarzeniach zewnętrznych. Analiza zdarzeń zewnętrznych umożliwia dokonywanie benchmarku oraz wyciąganie wniosków ze zdarzeń zaistniałych poza Grupą.

Zdarzenia operacyjne w Grupie Kapitałowej Banku Zachodniego WBK w 2015 roku

Wartość strat brutto w tys. zł

Klasy zdarzeń operacyjnych			
Rodzaje zdarzeń	Kategorie zdarzeń	tys. zł	%
1 OSZUSTWA WEWNĘTRZNE	1.1. Działanie nieuprawnione	429	0,61%
	1.2. Kradzież i oszustwo	830	1,18%
2 OSZUSTWA ZEWNĘTRZNE	2.1. Kradzież i oszustwo	23 468	33,42%
	2.2. Bezpieczeństwo systemów	584	0,83%
3 ZASADY DOTYCZĄCE ZATRUDNIENIA ORAZ BEZPIECZEŃSTWO W MIEJSCU PRACY	3.1. Stosunki pracownicze	616	0,88%
	3.3. Podziały i dyskryminacja	15	0,02%
4 KLIENCI, PRODUKTY I PRAKTYKI BIZNESOWE	4.1. Obsługa klientów, ujawnianie informacji o klientach, zobowiązania względem klientów	42	0,06%
	4.2. Niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe	31 486	44,82%
	4.3. Wady produktu	1 220	1,74%
5 USZKODZENIA RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH	5.1. Klęski żywiołowe i inne zdarzenia	2 975	4,24%
6 PRZERWY W DZIAŁALNOŚCI BIZNESOWEJ I AWARIE SYSTEMU	6.1. Systemy	11	0,02%
	7.1. Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji	4 704	6,70%
7 WYKONANIE TRANSAKCJI, DOSTAWA I ZARZĄDZANIE PROCESAMI OPERACYJNYMI	7.3. Pozyskanie klienta i sporządzenie dokumentacji	3 246	4,62%
	7.4. Zarządzanie rachunkiem klienta	39	0,06%
	7.5. Kontrahenci niebędący klientami banku	495	0,70%
	7.6. Sprzedawcy i dostawcy	69	0,10%

W 2015 roku na poziom strat operacyjnych zidentyfikowanych w ramach kategorii „Klienci, produkty i praktyki biznesowe - Niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe” (4.2.) wpłynęły:

- kara nałożona przez Urząd Ochrony Konkurencji Konsumentów za stosowanie praktyki ograniczającej konkurencję polegającej na uczestniczeniu we wspólnym ustalaniu wysokości opłaty interchange przez banki polskiego sektora finansowego. Decyzja o nałożeniu podjęta została w 2006 roku, jednak do 2015 toczył się proces odwołania banków od ww. decyzji. Początkowo decyzją Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów obniżono wysokość nałożonych kar, ostatecznie jednak w 2015 roku Sąd Apelacyjny uprawomocnił decyzję z 2006 roku, w wyniku czego Bank Zachodni WBK uiszczył karę w wysokości 26,4 mln PLN. Należy podkreślić, że na wysokość kary wpłynęło zsumowanie kar nałożonych przez wówczas dwa odrębne banki, tj. były Kredyt Bank oraz Bank Zachodni WBK³.
- zawiązanie rezerwy w kwocie 7,4 mln PLN w związku z otworzonym w styczniu 2015 r. postępowaniem wyjaśniającym Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów dotyczącym ustalenia czy praktyki biznesowe stosowane przez Santander Consumer Bank naruszały zbiorowe interesy konsumentów dot. opłat windykacyjnych, obowiązków informacyjnych oraz stosowania klauzul abuzywnych. Postępowanie to odnosi się do praktyk już zaniechanych lub zmienionych przez Bank w poprzednich okresach i nie skutkowało nałożeniem na podmiot kar w 2015 roku.

W ramach kategorii "Oszustwa zewnętrzne - Kradzież i oszustwo" (2.1.) największy udział strat stanowią te związane z procesem kredytowym. Należy podkreślić jednak, że Grupa Banku Zachodniego WBK przyjęła bardzo rygorystyczną definicję oszustwa zewnętrznego. W tej kategorii klasyfikuje na przykład zdarzenia, w ramach których klient posłużył się nieprawdziwym

³ Fuzja Banku Zachodniego WBK z Kredyt Bankiem odbyła się 4 stycznia 2013 roku.

zaświadczeniem/oświadczeniem o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, albo przypadki związane z pozornym charakterem prowadzonej działalności. Celem ograniczania przestępstw Bank Zachodni WBK stale doskonali procesy weryfikacji kontroli oraz monitoringu procesu kredytowego z wykorzystaniem zaawansowanych modeli i specjalistycznych systemów informatycznych. Potwierdzeniem skuteczności opracowywanych i wdrażanych działań jest obserwowany w ujęciu bezwzględnym spadek poziomu strat w tej kategorii w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Zwiększony poziom strat w 2015 roku w kategorii „Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi - Pozyskanie klienta i sporządzenie dokumentacji” (7.3.) związany jest z utworzoną rezerwą na potencjalne straty związane z kredytami dotowanymi udzielonymi począwszy od lat 90 XX wieku, także przez liczne banki przejęte przez Bank Zachodni WBK. Należy podkreślić, że proces zarządzania kredytami dotowanymi został poddany kompleksowemu przeglądowi, a słabości związane z zarządzaniem dokumentacją zostały wyeliminowane w już poprzednich latach.

▪ Monitoring

W Grupie Banku Zachodniego WBK realizowany jest monitoring wskaźników ryzyka, który obejmuje zarówno mierniki finansowe, jak i operacyjne. Wskaźniki te pełnią rolę sygnałów wczesnego ostrzegania przed pojawiającymi się zagrożeniami i stratami operacyjnymi oraz wspierają proces obserwacji poziomu ryzyka występującego w Grupie.

Ponadto Grupa zdefiniowała zestaw kluczowych miar i limitów wspierających obserwację akceptowalnego poziomu ryzyka operacyjnego w Grupie.

▪ Plany utrzymania ciągłości biznesowej (BCM)

Każda jednostka organizacyjna ma obowiązek przygotowania i aktualizowania swojego planu BCM w celu zapewnienia nieprzerwanej realizacji krytycznych procesów biznesowych na wypadek ich nieplanowego zakłócenia. Plany BCM podlegają regularnym testom, dzięki którym Grupa Banku Zachodniego WBK pozyskuje pewność odtworzenia krytycznych procesów biznesowych na wymaganym poziomie usług i w ustalonych ramach czasowych. Grupa dysponuje rozwiązaniami zapasowymi dla realizacji procesów krytycznych, w celu zapewnienia ciągłości działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej. Grupa Banku Zachodniego WBK posiada zapasowe centrum przetwarzania danych oraz rozwiązania typu disaster recovery, które podlegają systematycznym testom.

▪ Ubezpieczenia

Grupa Banku Zachodniego WBK zabezpiecza się przed skutkami ryzyka operacyjnego także za pomocą polis ubezpieczeń ryzyk finansowych, ubezpieczeń komunikacyjnych, ubezpieczenia mienia oraz ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

▪ Sprawozdawczość

Proces raportowania dot. ryzyka operacyjnego ma na celu dostarczanie aktualnej i adekwatnej informacji dla kadry zarządzającej. Sprawozdawczość zagadnień związanych z ryzykiem operacyjnym obejmuje informacje na temat m.in. zdarzeń i strat operacyjnych, incydentów z zakresu bezpieczeństwa informacji i teleinformatycznego, wskaźników ryzyka, informacje o zdefiniowanych działaniach mających na celu ograniczanie ryzyka.

Proces raportowania obejmuje także opracowanie informacji na potrzeby zewnętrznych organów nadzoru i kontroli.

Funkcjonujący w Grupie Banku Zachodniego WBK System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji posiada certyfikat zgodności z normą ISO 27001:2013.

2.5. Ryzyko prawne i regulacyjne (braku zgodności)

Ryzyko prawne i regulacyjne (braku zgodności) jest definiowane przez Bank zgodnie z wytycznymi Komitetu Bazylejskiego.

Bank Zachodni WBK jako bank uniwersalny; świadczący usługi finansowe w szerokim zakresie, zarówno osobom fizycznym, jak i podmiotom gospodarczym oraz jako jednostka dominująca Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK, której spółki świadczą szereg dodatkowych, specjalistycznych usług finansowych, a także jako istotny uczestnik polskiego systemu bankowego, narażony jest na ryzyko prawne i regulacyjne związane przede wszystkim z następującymi obszarami:

- ogólnie obowiązującymi przepisami w zakresie prawa pracy, BHP, podatków, rachunkowości, ochrony danych osobowych itp. obejmującymi wszystkie podmioty gospodarujące na terenie Rzeczypospolitej Polskiej,
- krajowymi i międzynarodowymi (szczególnie: europejskimi) przepisami branżowymi w zakresie sprawozdawczości, norm ostrożnościowych, funkcjonowania na rynku inwestycyjno-kapitałowym, przeciwdziałania procederom prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, itp.

- krajowymi i międzynarodowymi przepisami związanymi z rodzajami oferowanych produktów oraz sposobem świadczenia usług przez Bank i Grupę Kapitałową (w szczególności; ustawodawstwo związane z ochroną konsumentów i konkurencji oraz regulacje związane z rynkami kapitałowymi, finansowymi, itp.),
- kodeksami dobrych praktyk i innymi regulacjami, których przestrzeganie Grupa Kapitałowa przyjęła do stosowania, m.in. w związku z uczestnictwem w krajowych lub międzynarodowych stowarzyszeniach branżowych.

W Grupie Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. zarządzanie ryzykiem prawnym i regulacyjnym odbywa się w ramach kilku procesów, których koordynację i wykonanie wyznaczono odpowiednim jednostkom organizacyjnym.

Zakres zadań Pionu Prawnego i Zapewnienia Zgodności obejmuje zagadnienia zgodności związanej z wymogami prawnymi i regulacyjnymi w określonych obszarach działalności biznesowej (tzw. conduct of business), w szczególności w obszarach: ochrony praw klienta, wdrażania i sprzedaży nowych produktów, przeciwdziałania procederowi prania brudnych pieniędzy, kwestii etycznych, ochrony informacji wrażliwych oraz ochrony danych osobowych, zarządzania konfliktami interesów.

Zadania w zakresie identyfikacji, interpretacji i upowszechniania wiedzy w Grupie na temat pozostałych wymogów prawnych i regulacyjnych dotyczących Banku jako podmiotu prawnego (tzw. non-conduct of business) zostały powierzone jednostkom posiadającym właściwe kompetencje w tych obszarach, tj.

- prawo pracy – Pion Partnerstwa Biznesowego,
- podatki i sprawozdawczość – Pion Rachunkowości i Kontroli Finansowej,
- normy ostrożnościowe – Pion Zarządzania Ryzykiem,
- problematyka BHP- Pion Partnerstwa Biznesowego

Zarząd Banku przyjął do stosowania politykę zarządzania ryzykiem braku zgodności, którą zatwierdziła Rada Nadzorcza. W ramach realizacji polityki Obszar Zapewnienia Zgodności, znajdujący się w strukturach Pionu Prawnego i Zapewnienia Zgodności, otrzymał odpowiedni zakres uprawnień jako jednostka wspierająca kierownictwo w efektywnym zarządzaniu ryzykiem braku zgodności oraz ryzykiem utraty reputacji i raportuje wszelkie kwestie do Komitetu Zarządzania Ryzykiem oraz Komitetu Audytu i Zapewnienia Zgodności Rady Nadzorczej. Oba Komitety zapewniają realizację obowiązków regulacyjnych oraz zatwierdzają zasady kontroli wewnętrznej i ramy funkcjonowania polityki zgodności, dbając o to, aby Obszar Zapewnienia Zgodności był niezależny od jednostek biznesowych i posiadał odpowiednie zasoby.

Komitet Audytu i Zapewnienia Zgodności przeprowadza okresowo przegląd najistotniejszych zagadnień związanych z ryzykiem braku zgodności, identyfikowanych przez Obszar Zapewnienia Zgodności oraz Departament Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy, w szczególności poprzez:

- monitoring nowych produktów
- monitoring testowy zgodności,
- monitoring transakcji własnych instrumentami finansowymi pracowników,
- informacje o aktywności regulatorów rynku,
- przegląd nadchodzących inicjatyw legislacyjnych,
- przegląd kwestii z zakresu przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy,
- przegląd kwestii etycznych,
- przegląd skarg klientów.

Obszar Zapewnienia Zgodności oraz Departament Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy są odpowiedzialne za minimalizację ryzyka prawnego i regulacyjnego, utrzymanie właściwych relacji z jednostkami biznesowymi i regulatorami rynku oraz za wsparcie władz Banku i spółek Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK w procesie podejmowania strategicznych decyzji w zakresie zapewnienia zgodności, a także za koordynację – w ramach obowiązujących przepisów prawa – wdrażania jednolitych standardów zarządzania ryzykiem braku zgodności oraz w zakresie przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy przez jednostki zapewnienia zgodności funkcjonujące w spółkach Grupy.

Oprócz wymienionych jednostek organizacyjnych, w Grupie Kapitałowej Banku Zachodniego WBK funkcjonują także komitety specjalistyczne, wspierające procesy zarządzania ryzykiem braku zgodności w poszczególnych obszarach. Komitety grupują przedstawicieli kluczowych jednostek biznesowych i zarządzania ryzykiem, dysponujących niezbędną wiedzą merytoryczną i uprawnieniami w celu zapewnienia decyzyjności i wysokiej jakości głosu doradczego w toku prac komitetów. Obszar Zapewnienia Zgodności oraz Departament Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy koordynują i wspierają działalność poszczególnych komitetów, obradom których przewodniczy członek zarządu Banku – kierujący Pionem Prawnym i Zapewnienia Zgodności. Do ww. komitetów należą:

- Komitet Zapewnienia Zgodności,
- Lokalny Komitet Marketingu i Monitoringu Produktów,

- Lokalny Komitet Sterujący Volcker,
- Komitet ds. Przeciwdziałania Praniu Brudnych Pieniędzy i Finansowania Terroryzmu,
- Komisja Etyki Biznesu.

2.6. Ryzyko reputacji

Ryzyko reputacji jest definiowane jako ryzyko wynikające z negatywnego odbioru wizerunku Banku i innych podmiotów należących do Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. przez klientów, kontrahentów, akcjonariuszy, inwestorów lub regulatorów.

Potencjalnymi źródłami ryzyka są zdarzenia wewnętrzne o charakterze operacyjnym oraz zdarzenia zewnętrzne, takie jak negatywne publikacje w mediach, upowszechnianie negatywnych opinii klientów, np. w sieci internetowej, na portalach społecznościowych oraz w innych środkach przekazu. Mogą one dotyczyć bezpośrednio Grupy kapitałowej i oferowanych przez nią produktów, jak również akcjonariuszy Banku oraz całego sektora bankowego czy szerzej finansowego (i to zarówno dotyczące wyłącznie rynku polskiego jak i międzynarodowego).

Czynnikami ryzyka reputacji są również skargi i roszczenia klientów związane z procesem oferowania produktów bankowych, w tym dotyczące m.in. braku dostatecznej (pełnej, prawdziwej, rzetelnej, niewprowadzającej w błąd) informacji o produktach oraz powiązanych z nimi ryzyku, złożoności produktów, niewłaściwych praktyk sprzedażowych, utraty kapitału.

Właścicielami ryzyka utraty reputacji są: Obszar Komunikacji Korporacyjnej i Marketingu (OKKiM) oraz Obszar Zapewnienia Zgodności (OZZ).

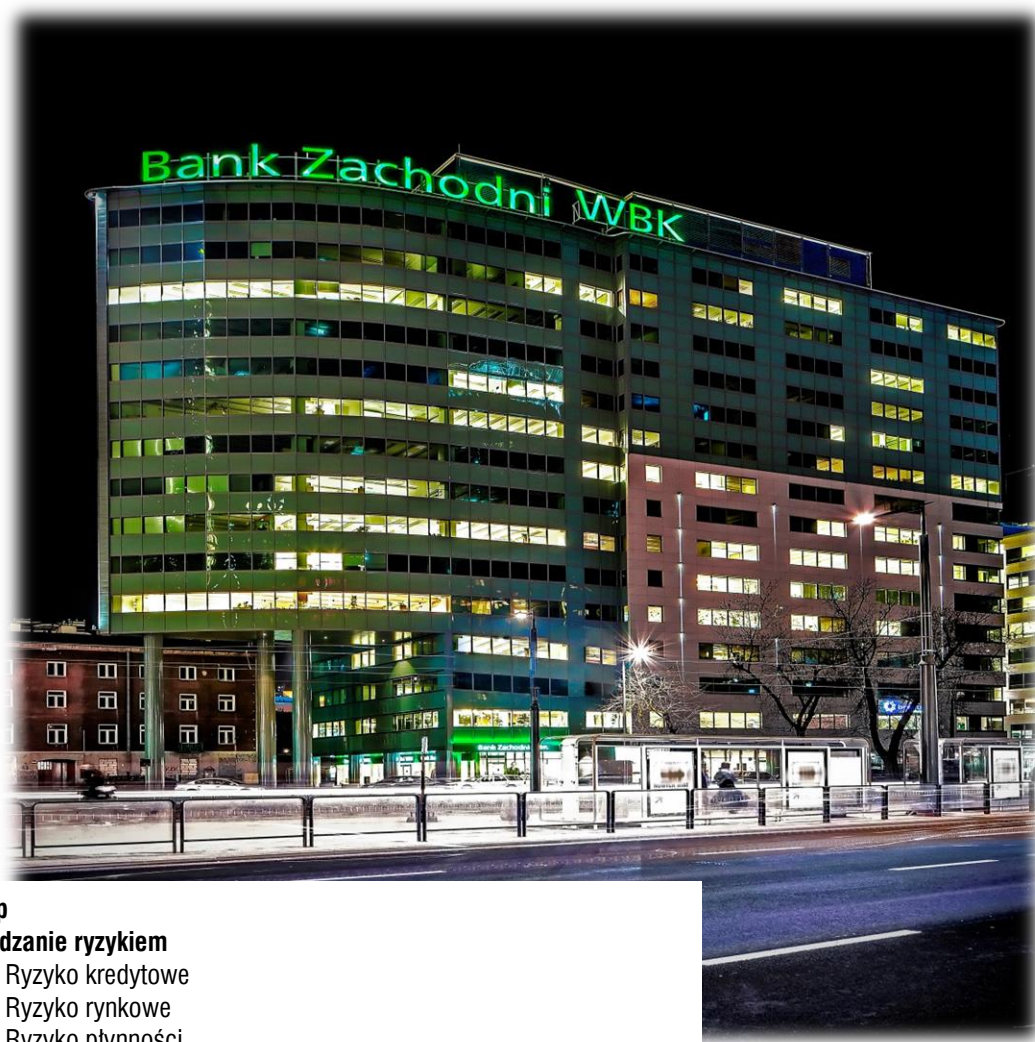
Celem zarządzania ryzykiem reputacji jest ochrona wizerunku Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. oraz ograniczenie i eliminowanie negatywnych zdarzeń mających wpływ na wizerunek oraz wyniki finansowe Grupy.

Kluczowymi mechanizmami ograniczającymi ryzyko reputacji są następujące działania:

- Polityka Informacyjna Banku Zachodniego WBK,
- Codzienny, systematyczny Monitoring mediów lokalnych, ogólnopolskich, a także niektórych mediów zagranicznych (OKKiM).
- Codzienny monitoring wzmiarek na temat banku pojawiających się w mediach społecznościowych (w szczególności Facebook, Twitter) (OKKiM).
- Analizowanie przez Biuro Prasowe informacji mających wpływ na wizerunek Grupy BZ WBK S.A. (OKKiM).
- Reagowanie na informacje stwarzające ryzyko pogorszenia odbioru społecznego wizerunku Grupy BZ WBK S.A. (OKKiM).
- Bieżące informowanie dziennikarzy mediów ogólnopolskich i lokalnych o nowych produktach oraz zmianach warunków dotychczasowych produktów.
- Badanie satysfakcji klientów (OKKiM).
- Przygotowywanie i kontrola przez odpowiednie merytoryczne jednostki Banku Zachodniego WBK S.A. wszystkich ważnych komunikatów i raportów dla akcjonariuszy, Komisji Nadzoru Finansowego, Giełdy Papierów Wartościowych S.A. oraz ich terminowa publikacja.
- Opiniowanie konstrukcji nowych produktów lub ich zmian pod kątem zgodności z wymogami prawa oraz wytycznymi regulatorów rynku, a także powiązanych z nimi regulacji prawnych i procedur, oraz komunikacji, materiałów reklamowych i inicjatyw bankowych typu promocje i konkursy kierowanych do klientów, materiałów szkoleniowych dla sprzedawców w aspekcie etycznego prowadzenia biznesu (OZZ).
- Udział w procesie rozpatrywania reklamacji klientów, zwłaszcza tych, które kierowane są do regulatorów (OZZ).
- Nadzór nad procesem kontroli posprzedażowej dot. produktów inwestycyjnych (OZZ).
- Badania „tajemniczego klienta” (mystery shopping) realizowane dla produktów inwestycyjnych (OZZ).
- Cykliczny monitoring ryzyka reputacyjnego w odniesieniu do produktów znajdujących się w ofercie Grupy BZ WBK S.A., poprzez analizę m.in. skarg składanych przez klientów, wielkości sprzedaży, liczby klientów, stopy zwrotu, jeżeli dotyczy (OZZ).

Za monitorowanie i zarządzanie ryzykiem reputacji w jednostce zależnej Santander Consumer Bank odpowiada Komitet ds. Prawnych i Compliance, który monitoruje działalność oraz świadczone usługi pod kątem ryzyka reputacji, ryzyka prawnego i ryzyka zgodności.

Dla ryzyka reputacji nie jest prowadzony i nie jest planowany pomiar ilościowy ryzyka, gdyż jest to ryzyko trudnomierzalne o charakterze jakościowym.

1. **Wstęp**
2. **Zarządzanie ryzykiem**
  - 2.1. Ryzyko kredytowe
  - 2.2. Ryzyko rynkowe
  - 2.3. Ryzyko płynności
  - 2.4. Ryzyko operacyjne
  - 2.5. Ryzyko prawne i regulacyjne (braku zgodności)
  - 2.6. Ryzyko reputacji
3. **Fundusze własne**
  - 3.1. **Kapitał Tier I**
  - 3.2. **Kapitał Tier II**
4. **Wymogi kapitałowe**
  - 4.1. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka
  - 4.2. Struktura ekspozycji
  - 4.3. Zasady przypisywania wag ryzyka (RW) dla portfela kredytowego
5. **Adekwatność kapitałowa**
  - 5.1. Adekwatność kapitału regulacyjnego
  - 5.2. Adekwatność kapitału wewnętrznego
6. **Polityka składników wynagrodzeń**
7. **Dźwignia finansowa**
8. **Aktywa obciążone i aktywa wolne od obciążeń**

Bank Zachodni WBK

 Grupa Santander

3. Fundusze własne

Grupa Kapitałowa Banku Zachodniego WBK posiada fundusze własne dostosowane do rozmiarów prowadzonej działalności. Do kalkulacji poziomu funduszy własnych stosuje regulacje wynikające z Prawa Bankowego oraz zasady przedstawione w przepisach pakietu CRD IV/CRR.

Zgodnie z CRR, fundusze własne Grupy obejmują sumę:

- Kapitału Tier I,
- Kapitału Tier II.

Na kapitał Tier I składa się:

- Kapitał podstawowy Tier I - będący sumą pozycji kapitału podstawowego Tier I po wprowadzeniu wymaganych korekt oraz odliczeń i wyłączeń,
- Kapitał dodatkowy Tier I.

Kapitał Tier II obejmuje pozycje kapitału Tier II po odliczeniach.

Kapitał podstawowy Tier I obejmuje pozycje:

1. wpłacony i zarejestrowany kapitał zakładowy wg wartości nominalnej,
2. ażio emisyjne,
3. pozostałe kapitały zapasowe,
4. uznany zysk lub uznana strata - art. 26 CRR określa, że warunkiem włączenia niezaudytowanego zysku z bieżącego okresu lub zysku rocznego do kapitału podstawowego Tier I jest uzyskanie zezwolenia właściwego organu, którym w stosunku do Banku jest KNF. Właściwy organ wydaje zezwolenie, jeżeli spełnione są następujące warunki:
  1. zyski te zostały zweryfikowane przez niezależne od danej instytucji osoby odpowiedzialne za badanie sprawozdań finansowych tej instytucji oraz,
  2. instytucja wykazała w sposób zadowalający właściwy organ, że kwota tych zysków została pomniejszona o wszelkie możliwe do przewidzenia obciążenia lub dywidendy.
5. skumulowane inne całkowite dochody,
6. kapitały rezerwowe,
7. fundusz ogólnego ryzyka bankowego,
8. udział mniejszości ujęty w kapitale podstawowym Tier I – obliczony zgodnie z zasadami art. 84 CRR,
9. korekty oraz odliczenia od pozycji kapitału podstawowego, które stanowią:
  - a) korekta wartości z tytułu wymogów w zakresie ostrożnej wyceny – wg art. 34 i 105 CRR,
  - b) wartość firmy (goodwill) wynikająca z transakcji akwizycyjnej,
  - c) pozostałe wartości niematerialne i prawne wycenione według wartości bilansowej,
  - d) nadwyżka aktywów i rezerw z tytułu podatku odroczonego ponad 10% Tier I - zgodnie z interpretacją EBA dotyczącą ujęcia aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego – w ramach odpowiedzi Q&A 2014_980 – bank stosuje podejście nettowania aktywów i pasywów z tytułu podatku odroczonego na potrzeby wyznaczania wartości progowej potrzebnej do wyliczenia kwoty odliczenia,
  - e) nadwyżka znaczących zaangażowań w podmioty sektora finansowego ponad 10% Tier I,
  - f) część aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego opartych na przyszłej rentowności i wynikających z różnic przejściowych oraz posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora w przypadkach, gdy instytucja dokonała znacznej inwestycji, którą to część należy odliczyć od funduszy własnych,
  - g) kwoty niezrealizowanych zysków i strat związanych z aktywami lub zobowiązaniami wycenianymi do wartości godziwej i ujętych w bilansie, a które w okresie przejściowym podlegają przepisom art. 467 ust. 1 i 468 ust.1.
  - h) aktywa funduszu emerytalnego ze zdefiniowanymi świadczeniami

Pozycje Kapitału Tier II stanowią kwalifikowane pożyczki podporządkowane oraz uznane instrumenty emitowane przez jednostki zależne.

Uzgodnienie pozycji bilansowych wykorzystywanych do obliczania funduszy własnych i regulacyjnych funduszy własnych, według metodyki opisanej w załączniku I do Rozporządzenia Wykonawczego (UE) 1423/2013 oraz zgodnie z wymogiem art. 437 ust.1 lit a) Rozporządzenia (UE) 575/2013, przedstawia poniższa tabela.

**Różnice w pozycjach funduszy własnych Grupy Banku Zachodniego WBK
wnikające z zakresu konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych
(Ujawnienie zgodne z art. 2 Rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 1423/2013) w tys. zł**

POZYCJE SKONSOLIDOWANEJ SYTUACJI FINANSOWEJ WYKORZYSTYWANE DO OBLICZANIA FUNDUSZY WŁASNYCH	stan na 31.12.2015	korekta dot. spółek niepodlegających konsolidacji ostrożnościowej	filtry	część nieuznanego zysku rocznego	kwota rezerwy z tyt. podatku odroczonego	POZYCJE BILANSOWE WPŁYWAJĄCE NA REGULACYJNE FUNDUSZE WŁASNE	nr pozycji w Tab. 2
Aktywa							
Inwestycje w podmioty stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia oraz inwestycyjne aktywa finansowe	25 453 220	-	-	-	-	-	-
- w tym znaczne inwestycje w podmioty sektora finansowego - kwota nie przekraczająca progu z art. 48 ust.1 pkt.b)	844 250	-	-	-	-	844 250	73
Wartości niematerialne	465 687	-33	-	-	-	465 654	8
Wartość firmy	1 688 516	-	-	-	-32 398	1 656 118	8
Aktywa z tyt. odroczonego podatku dochodowego netto	1 251 808	-	-	-	-	-	-
- w tym aktywa netto nie przekraczające progu z art. 48 ust.1 pkt.a)	1 251 808	135 997	-	-	32 398	1 420 203	75
Pasywa							
Zobowiązania podporządkowane	526 634	-	-	-	-	-	-
- w tym pożyczki kwalifikujące się jako instrumenty w Tier II	387 713	-	-	-	-	387 713	46
Kapitały własne należne udziałowcom BZ WBK S.A., w tym:							
Kapitał akcyjny	992 345	-	-	-	-	992 345	1
Pozostałe kapitały, w tym:	14 685 919	-	-	-	-	-	-
- azio emisyjne	7 035 424	-	-	-	-	7 035 424	1
- fundusz ogólnego ryzyka bankowego	649 810	-	-	-	-	649 810	3a
- kapitał rezerwowy	6 364 956	-357 631	-	-	-	6 007 325	3
- kapitał zapasowy	635 729	9 562	-	-	-	645 291	3
Kapitał z aktualizacji wyceny:	776 914	-	-	-	-	776 914	3
- w tym niezrealizowane zyski z instrumentów dłużnych	319 024	-	-191 414	-	-	127 610	26a
- w tym niezrealizowane zyski z instrumentów kapitałowych	975 873	-	-585 524	-	-	390 349	26a
Wynik roku bieżącego	2 327 273	347 743	-	-2 146 527	-	528 489	5a

Tabela 1

Całkowite fundusze własne Grupy Banku Zachodniego WBK na dzień 31 grudnia 2015 roku wyniosły **15 980 363 tys. zł**.

Ich podział na konkretne pozycje przedstawia tabela nr 2. Wykorzystuje ona wzór przedstawiany w załączniku VI do art. 5 Rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 1423/2013, a który stanowi o szczególności ujawnienia charakteru i kwot określonych pozycji funduszy własnych w okresie przejściowym. Tabela ograniczona została do wierszy adekwatnych dla Grupy Banku Zachodniego WBK.

Referencje zawarte w ostatniej kolumnie Tabeli 1 pozwalają na połączenie poszczególnych elementów funduszy własnych z pozycjami bilansu wykorzystywanymi do ich wyliczenia.

**Charakter i kwoty określonych pozycji funduszy własnych Grupy Banku Zachodniego WBK w okresie przejściowym
– stan na 31.12.2015**

(Ujawnienie zgodne z art.5 Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) nr 1423/2013) w tys. zł

		(A) KWOTA W DNIU UJAWNIEŃIA [tys zł]	(B) ODNIESIENIE DO ARTYKUŁU ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 575/ 2013	(C) KWOTY UJĘTE PRZED PRZYJĘCIEM ROZPORZĄDZENIA (UE) NR 575/2013 LUB KWOTA REZYDUALNA OKREŚLONA W ROZPORZĄDZENIU (UE) NR 575/2013
Kapitał podstawowy Tier 1: instrumenty i kapitały rezerwowe				
1	Instrumenty kapitałowe i powiązane akcje emisyjne	8 027 769	art. 26 ust. 1, art. 27, 28 i 29, wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3	-
	w tym: akcje zwykłe	8 027 769	wykaz EUNB, o którym mowa w art. 26 ust. 3	-
2	Zyski zatrzymane	952 652	art. 26 ust. 1 lit. c)	-
3	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe, z uwzględnieniem niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości)	7 429 530	art. 26 ust. 1	-
3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	649 810	art. 26 ust. 1 lit. f)	-
5	Udziały mniejszości (kwota dopuszczona w skonsolidowanym kapitale podstawowym Tier I)	744 421	art. 84, 479, 480	-
5a	Niezależnie zweryfikowane zyski z bieżącego okresu po odliczeniu wszelkich możliwych do przewidzenia obciążeń lub dywidend	528 489	art. 26 ust. 2	-
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	18 332 671		-
Kapitał podstawowy Tier I: korekty regulacyjne				
7	Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)	-23 497	art. 34, 105	-
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	-2 121 772	art. 36 ust. 1 lit. b), art. 37 i art. 472 ust. 4	-
26a	Korekty regulacyjne dotyczące niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z art. 467 i 468:	-776 938		-
	w tym filtr dla niezrealizowanego zysku od instrumentów dłużnych	-191 414	art. 468	-
	w tym filtr dla niezrealizowanego zysku od instrumentów kapitałowych	-585 524	art. 468	-
28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	-2 922 207		-
29	Kapitał podstawowy Tier I	15 410 464		-
Kapitał dodatkowy Tier 1: instrumenty				
36	Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	-		-
Kapitał dodatkowy Tier 1: korekty regulacyjne				
43	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I	-		-
44	Kapitał dodatkowy Tier I	-		-
45	Kapitał Tier 1 (kapitał Tier I = kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	15 410 464		-
Kapitał Tier II: instrumenty i rezerwy				
46	Instrumenty kapitałowe i powiązane akcje emisyjne	387 713	art. 62, 63	-
48	Kwalifikujące się instrumenty funduszy własnych uwzględnione w skonsolidowanym kapitale Tier II (w tym udziały mniejszości i instrumenty dodatkowe w kapitale Tier I nieuwzględnione w wierszach 5 lub 34) wyemitowane przez jednostki zależne i będące w posiadaniu stron trzecich	182 186	art. 87, 88, 480	-
51	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	569 899		-
Kapitał Tier II: korekty regulacyjne				
57	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	-		-
58	Kapitał Tier II	569 899		-
59	Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)	15 980 363		-
59a	Aktywa ważone ryzykiem pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR oraz kwot ujętych w okresie przejściowym, przeznaczonych do wycofania zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 575/2013 (tj. kwoty rezydualne określone w CRR)	5 661 134		-
60	Aktywa ważone ryzykiem razem	109 315 596		-
Współczynniki i bufory kapitałowe				
61	Kapitał podstawowy Tier I (wrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	14,1%	art. 92 ust. 2 lit. a), art. 465	-
62	Kapitał Tier I (wrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	14,1%	art. 92 ust. 2 lit. b), art. 465	-
63	Łączny kapitał (wrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	14,6%	art. 92 ust. 2 lit. c)	-
Współczynniki i bufory kapitałowe				
73	Posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)	844 250	art. 36 ust. 1 lit. i), art. 45, 48, 470, art. 472 ust. 11	-
75	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota poniżej progu 10 %, po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3)	1 420 203	art. 36 ust. 1 lit. c), art. 38, 48, 470, art. 472 ust. 5	-

Tabela 2

3.1. Kapitał Tier I

Kapitał podstawowy Tier I

Kapitał akcyjny wykazany jest w wysokości zgodnej ze statutem oraz wpisem do rejestru sądowego według wartości nominalnej. Na dzień 31 grudnia 2015r. wyniósł **992 345 tys. zł**. Wartość nominalna jednej akcji wynosi 10 zł. Wszystkie wyemitowane akcje są w pełni opłacone. Szczegółowe informacje na temat cech tych instrumentów przedstawia Tabela 3.

Kapitał zapasowy tworzony jest z odpisów z zysku i premii emisyjnych uzyskanych z emisji akcji. Statutowy kapitał zapasowy tworzony jest z odpisów z zysku netto zgodnie z obowiązującym statutem Banku. Tworzony jest na pokrycie strat bilansowych. Wysokość odpisu uchwalana jest przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Kapitał zapasowy włączony do funduszy własnych Grupy na dzień 31 grudnia 2015 r. wyniósł **7 680 715 tys. zł**, w tym premia emisyjna **7 035 424 tys. zł**.

Kapitał rezerwowy tworzony jest z odpisów z zysku po opodatkowaniu, w wysokości uchwalonej przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Kapitał rezerwowy przeznaczony jest na pokrycie strat bilansowych, jeżeli ich wysokość przewyższa kapitał zapasowy. Decyzje o wykorzystaniu kapitału rezerwowego podejmuje Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Po zastosowaniu regulacyjnego zakresu konsolidacji, kapitał rezerwowy na dzień 31 grudnia 2015 r. wyniósł **6 007 325 tys. zł**.

Fundusz ogólnego ryzyka przeznaczony jest na pokrycie kosztów i strat związanych z niezidentyfikowanymi ryzykami działalności bankowej, na które Bank nie utworzył odrębnej rezerwy. Na dzień 31 grudnia 2015 r. fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyka działalności bankowej wyniósł **649 810 tys. zł**.

Zysk netto Grupy Banku Zachodniego WBK za rok 2015 wyniósł 2 534 551 tys. zł, w tym zysk należny udziałowcom niesprawującym kontroli 207 278 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2015r., zgodnie z art. 26 CRR oraz na podstawie zgody otrzymanej od KNF, Grupa zaliczyła do funduszy własnych kwotę **528 489 tys. zł**.

W następstwie decyzji Komisji Nadzoru Finansowego, w 2015 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy zatrzymało zysk wypracowany w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r.

Udziały mniejszości

Na dzień 31 grudnia 2015 r. udziały mniejszości uwzględnione w skonsolidowanym kapitale Tier I wyniosły **744 421 tys. zł**. Wynikają one z ujęcia (na zasadzie subskonsolidowanej) Grupy SCB.

Udziały mniejszości nie są ujmowane w wartości bilansowej, ale podlegają zasadom określonym w art. 84 CRR.

Korekty oraz odliczenia od pozycji kapitału podstawowego Tier I

Grupa Banku Zachodniego WBK S.A. wyliczyła korektę wartości z tytułu wymogów w zakresie ostrożnej wyceny wymaganej art. 34 i 105 CRR. Kwota stanowiąca korektę do funduszy własnych Grupy wyniosła **(20 898) tys. zł**.

Wartość firmy stanowiąca pomniejszenie kapitału podstawowego Tier I na dzień 31 grudnia 2015 r. wyniosła **(1 688 516) tys. zł**. Uwzględniając kwotę rezerwy podatku odroczonego, odliczenie netto wyniosło **(1 656 118) tys. zł**. Powyższa wartość firmy została rozpoznana na dzień połączenia Banku Zachodniego WBK z Kredyt Bankiem i reprezentuje premię z tytułu kontroli, oraz wynikała z możliwości osiągnięcia dodatkowych korzyści z tytułu przewidywanych synergii, wzrostu przychodów, uzyskanego udziału w rynku oraz połączenia kompetencji pracowników i zwiększenia efektywności procesów w stosunku do wartości godziwej przejętych aktywów netto.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. korekta w kapitale podstawowym Tier I związana z innymi wartościami niematerialnymi i prawnymi wyniosła **(465 654) tys. zł**.

Niezrealizowane zyski związane z aktywami lub pasywami wycenianych według wartości godziwej i ujętymi w bilansie, są w okresie przejściowym usuwane z funduszy własnych w ramach korekt od pozycji kapitału Tier I. W roku 2015, Grupa usunęła 60% zysków w kwocie **(776 938) tys. zł**. Zmiana wyceny w podziale na instrumenty dłużne i kapitałowe została zaprezentowana w Tabeli 2.

Niezrealizowane straty związane z aktywami lub pasywami wycenianych według wartości godziwej i ujętymi w bilansie w całości pomniejszyły kapitał Tier I w kwocie **(97 643) tys. zł**, według zapisów art. 467 ust. 3.

3.2. Kapitał Tier II

Zobowiązania podporządkowane

Fundusze własne Grupy Banku Zachodniego WBK zgodnie z decyzją Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 13 października 2010 r. uwzględniają środki pozyskane z emisji obligacji imiennych o zmiennej stopie oprocentowania w pełni objętych i opłaconych przez Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju w wysokości 99 mln EUR.

Powyższe zobowiązanie spełnia wymagania CRR w zakresie kwalifikowanych instrumentów Kapitału Tier II i jest uwzględniane w funduszach własnych Grupy i kalkulacji współczynnika kapitałowego. Od 5 sierpnia 2015 r. podlega ono przewidzianej w art. 64 CRR liniowej amortyzacji ze względu na ostatnie 5 lat okresu zapadalności.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. w zestawieniu funduszy własnych uwzględniona kwota z tytułu pożyczek podporządkowanych wynosiła **387 713 tys. zł.**

Zestawienie pożyczek podporządkowanych Grupy Banku Zachodniego WBK kwalifikujących się jako Kapitał Tier II stan na dzień 31.12.2015r. w tys. zł

Nazwa podmiotu	Wartość nominalna [tys]	Waluta	Wartość ujęta w funduszach własnych [tys]	Termin wymagalności/wykupu	Dzień rozpoczęcia amortyzacji	Stan zobowiązania ujętego w funduszach własnych [tys zł]
Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju	100 000	EUR	99 000 EUR	05.08.2020	05.08.2015	387 713
						387 713

Instrumenty emitowane przez jednostki zależne uznane w kapitale Tier II

W efekcie przejęcia kontroli nad Santander Consumer Bank S.A. w 2014 roku, inną pozycję kapitału Tier II Grupy Banku Zachodniego WBK stanowi wartość **(182 186) tys. zł** wyliczona zgodnie z art. 88 CRR tj. wartość kwalifikujących się funduszy własnych jednostki zależnej - Santander Consumer Bank S.A.

Szczegółowe informacje dotyczące zobowiązań podporządkowanych zaprezentowane zostały w **Nocie 32** Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK za rok 2015.

Szczegółowy opis głównych cech instrumentów kapitałowych, które składają się na kapitał podstawowy Tier I oraz kapitał Tier II przedstawia Tabela 3.

**Główne cechy instrumentów w kapitale podstawowym Tier I oraz w Tier II Banku Zachodniego WBK S.A.
(Ujawnienie zgodne z art.3 Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) nr 1423/2013)**

Główne cechy instrumentów kapitałowych		
1	Emitent	Bank Zachodni WBK S.A.
2	Unikatowy identyfikator (np. CUSIP, ISIN lub identyfikator Bloomberg dla ofert na rynku niepublicznym)	PLBZ0000044
3	Prawo lub prawa właściwe, którym podlega instrument	polskie
	Ujmowanie w kapitale regulacyjnym	angielskie/polskie
4	Zasady przejściowe określone w rozporządzeniu CRR	Kapitał podstawowy Tier I
5	Zasady określone w rozporządzeniu CRR obowiązujące po okresie przejściowym	Kapitał podstawowy Tier I
6	Kwalifikowalność na poziomie jednostkowym lub (sub-)skonsolidowanym/na poziomie jednostkowym oraz (sub-)skonsolidowanym	poziom jednostkowy oraz skonsolidowany
7	Rodzaj instrumentu (rodzaje określone przez każdy system prawny)	akcje zwykłe - kapitał Tier I zgodnie z art. 28 Rozporządzenia (UE) nr 575/2013
8	Kwota uznana w kapitale regulacyjnym (waluta w mln, według stanu na ostatni dzień sprawozdawczy)	992,345 mln zł
9	Wartość nominalna instrumentu	10 zł
9a	Cena emisyjna	100% wartości nominalnej
9b	Cena wykupu	nie dotyczy
10	Klasyfikacja księgowa	Kapitał własny
11	Pierwotna data emisji	Series A: 08.11.1991 Series B: 21.12.1996 Series C: 31.12.1996 Series D: 25.10.1999 Series E: 17.05.2000 Series F: 30.11.2000 Series G: 13.06.2001 Series H: 10.07.2009 Series I: 09.08.2012 Series J: 04.01.2013 Series K: 11.07.2014 Series L: 18.07.2014
12	Wleczyste czy terminowe	nie dotyczy
13	Pierwotny termin zapadalności	brak terminu zapadalności
14	Opcja wykupu na żądanie emitenta podlegająca wcześniejszemu zatwierdzeniu przez organy nadzoru	nie dotyczy
15	Termin wykupu opcjonalnego, terminy wykupu warunkowego oraz kwota wykupu	nie dotyczy
16	Kolejne terminy wykupu, jeżeli dotyczy	nie dotyczy
	Kupony / dywidendy	
17	Stala lub zmienna dywidenda / stały lub zmienny kupon	stopa zmienna
18	Kupon odsetkowy oraz dowolny powiązany wskaźnik	nie dotyczy
19	Istnienie zapisanych praw do niewypłacenia dywidendy	Nie
20a	W pełni uznaniowe, częściowo uznaniowe czy obowiązkowe (pod względem terminu)	w pełni uznaniowe
20b	W pełni uznaniowe, częściowo uznaniowe czy obowiązkowe (pod względem kwoty)	w pełni uznaniowe
21	Istnienie opcji z oprocentowaniem rosnącym lub innej zachęty do wykupu	nie dotyczy
22	Nieskumulowane czy skumulowane	niekumulacyjny
23	Zamienne czy niezamienne	niezamienne
24	Jeżeli zamienne, zdarzenie lub zdarzenia wywołujące zamianę	nie dotyczy
25	Jeżeli zamienne, w pełni czy częściowo	nie dotyczy
26	Jeżeli zamienne, wskaźnik konwersji	nie dotyczy
27	Jeżeli zamienne, zamiana obowiązkowa czy opcjonalna	nie dotyczy
28	Jeżeli zamienne, należy określić rodzaj instrumentu, na który można dokonać zamiany	nie dotyczy
29	Jeżeli zamienne, należy określić emitenta instrumentu, na który dokonuje się zamiany	nie dotyczy
30	Odpisy obniżające wartość	Nie
31	W przypadku odpisu obniżającego wartość, zdarzenie lub zdarzenia wywołujące odpis obniżający wartość	nie dotyczy
32	W przypadku odpisu obniżającego wartość, w pełni czy częściowo	nie dotyczy
33	W przypadku odpisu obniżającego wartość, trwale czy tymczasowo	nie dotyczy
34	W przypadku tymczasowego odpisu obniżającego wartość, opis mechanizmu odpisu obniżającego wartość	nie dotyczy
35	Pozycja w hierarchii podporządkowania w przypadku likwidacji (należy określić rodzaj instrumentu bezosobowego)	nie dotyczy
36	Niezgodne cechy przejściowe	Nie
37	Jeżeli tak, należy określić niezgodne cechy	nie dotyczy

Tabela 3

1. **Wstęp**
2. **Zarządzanie ryzykiem**
  - 2.1. Ryzyko kredytowe
  - 2.2. Ryzyko rynkowe
  - 2.3. Ryzyko płynności
  - 2.4. Ryzyko operacyjne
  - 2.5. Ryzyko prawne i regulacyjne (braku zgodności)
  - 2.6. Ryzyko reputacji
3. **Fundusze własne**
  - 3.1. Kapitał Tier I
  - 3.2. Kapitał Tier II
4. **Wymogi kapitałowe**
  - 4.1. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka
  - 4.2. Struktura ekspozycji
  - 4.3. Zasady przypisywania wag ryzyka (RW) dla portfela kredytowego
5. **Adekwatność kapitałowa**
  - 5.1. Adekwatność kapitału regulacyjnego
  - 5.2. Adekwatność kapitału wewnętrznego
6. **Polityka składników wynagrodzeń**
7. **Dźwignia finansowa**
8. **Aktywa obciążone i aktywa wolne od obciążeń**

4. Wymogi kapitałowe

Wymóg kapitałowy Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK wyznaczany jest zgodnie z częścią trzecią Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (zwanego dalej CRR), które stanowiło podstawę prawną na dzień sprawozdawczy tj. 31 grudnia 2015 r.

W 2015 roku Bank Zachodni WBK S.A stosował metodę standardową do wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, rynkowego i operacyjnego. W metodzie tej łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego oblicza się jako sumę ekspozycji ważonych ryzykiem pomnożoną przez 8%. Do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem, wagi ryzyka przypisuje się wobec wszystkich ekspozycji zgodnie z przepisami CRR. Grupa Banku Zachodniego WBK S.A wycenia aktywa i pasywa bilansowe oraz pozycje pozabilansowe zgodnie z zasadami Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej.

Bank wylicza i monitoruje wymogi kapitałowe dla wszystkich istotnych ryzyk, w tym:

- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego;
- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rynkowego, w tym:
  - wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka pozycji, w tym:
    - ryzyka szczególnego i ogólnego instrumentów dłużnych,
    - ryzyka szczególnego i ogólnego instrumentów kapitałowych.
  - wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego;
- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rozliczenia, dostawy oraz ryzyka kredytowego kontrahenta;
- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka związanego z korektą wyceny kredytowej;
- wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitu dużych ekspozycji;
- wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia progu koncentracji kapitałowej;
- wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego.

Grupa Banku Zachodniego WBK dokonuje podziału i wylicza wymogi kapitałowe odrębnie dla ekspozycji zaklasyfikowanych dla portfela bankowego i handlowego.

4.1. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka

Całkowity wymóg kapitałowy Grupy Banku Zachodniego WBK S.A. na dzień 31 grudnia 2015 roku wyznaczony zgodnie z przepisami CRR wyniósł **8 745 248 tys. zł**, w tym z tytułu:

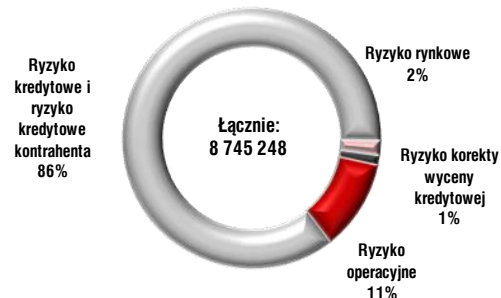
- ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta **7 508 111 tys. zł**
- ryzyka rynkowego **152 863 tys. zł**
- ryzyka korekty wyceny kredytowej **120 250 tys. zł**
- ryzyka operacyjnego **964 024 tys. zł**.

Procentowy podział wymogów kapitałowych w latach 2014 - 2015

Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka na dzień 31 grudnia 2014 r.

Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka na dzień 31 grudnia 2015 r.

Zestawienie wielkości wymagań kapitałowych Grupy Banku Zachodniego WBK [tys. zł]

Lp.	WYMOGI KAPITAŁOWE		
	Z TYTUŁU POSZCZEGÓLNYCH RODZAJÓW RYZYKA		
		Stan na 31.12.2015	Stan na 31.12.2014
1.	Ryzyko kredytowe i ryzyko kredytowe kontrahenta	7 508 111	6 956 272
2.	Przekroczenie limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań	-	-
3.	Ryzyko rynkowe w tym:	152 863	84 493
3.1	ryzyko walutowe	25 629	-
3.2	ryzyko cen towarów	-	-
	ryzyko pozycji instrumentów kapitałowych		
3.3	w tym:	2 621	6 828
3.3.1	ryzyko szczególne	1 879	6 033
3.3.2	ryzyko ogólne	140	110
	szczególne podejście do ryzyka pozycji w funduszach zbiorowego inwestowania (CIUs)		
3.3.3		602	685
	ryzyko pozycji instrumentów dłużnych		
3.4	w tym:	124 613	77 665
3.4.1	ryzyko szczególne	200	129
3.4.2	ryzyko ogólne	124 413	77 536
4.	Ryzyko rozliczenia dostawy	-	-
5.	Ryzyko korekty wyceny kredytowej	120 250	101 862
6.	Ryzyko operacyjne	964 024	939 817
	CAŁKOWITY WYMÓG KAPITAŁOWY (poz. 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6)	8 745 248	8 082 444

Największą pozycję w całkowitym wymogu kapitałowym Grupy Banku Zachodniego WBK S.A. stanowił wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego wraz z ryzykiem kredytowym kontrahenta, który na dzień 31 grudnia 2015 r. wyniósł **85,85%** wymogu kapitałowego ogółem. Grupa Banku Zachodniego WBK zarządza ryzykiem kredytowym jako najbardziej istotnym w swojej działalności, wykorzystując wewnętrzne systemy ratingowe, limity koncentracji kredytowej, limity branżowe, dążąc do utrzymania jak najlepszej jakości portfela kredytowego.

W tabeli poniżej przedstawiony został podział wymogu z tytułu ryzyka kredytowego oraz ryzyka kredytowego kontrahenta według klas ekspozycji zgodnie z przepisami CRR.

Zestawienie wymogu kapitałowego Grupy Banku Zachodniego WBK z tyt. ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta stan na dzień 31.12.2015 r. w tys. zł

Lp.	Klasa ekspozycji	Wartość wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	4 616
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	2 946
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	7 934
4.	Ekspozycje wobec instytucji*	219 676
5.	Ekspozycje wobec przedsiębiorców	1 693 604
6.	Ekspozycje detaliczne	1 994 962
7.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	2 662 397
8.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	263 433
9.	Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	4 070
10.	Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	62
11.	Ekspozycje kapitałowe	257 778
12.	Inne pozycje	396 633
	Ekspozycje według Metody Standardowej razem	7 508 111
	w tym ryzyko kredytowe kontrahenta	203 567

*w tym wymóg kapitałowy z tyt. wniesionych z góry wkładów do funduszu kwalifikującego się kontrahenta centralnego na wypadek niewykonania zobowiązania

4.2. Struktura ekspozycji

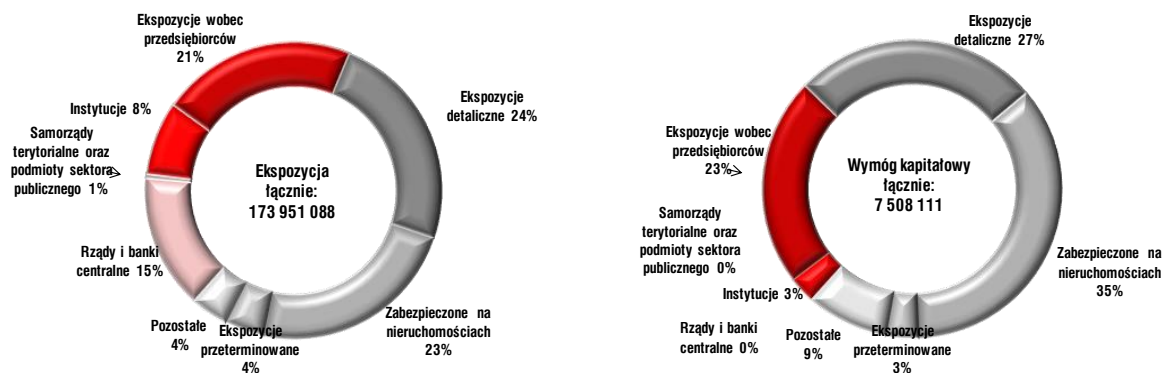
W procesie pomiaru adekwatności kapitałowej Grupa Banku Zachodniego WBK S.A. zaklasyfikowała każdą z ekspozycji zgodnie z art.112 CRR.

Ekspozycja pierwotna przed współczynnikami konwersji jest wartością ekspozycji bez uwzględnienia korekt wartości i rezerw, współczynników konwersji oraz efektów technik ograniczenia kredytowego.

**Zestawienie ekspozycji z tytułu ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta
stan na dzień 31.12.2015 r. w tys. zł**

Lp.	Klasa ekspozycji	Pierwotna ekspozycja przed współczynnikami konwersji	Średnia wartość ekspozycji
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	25 513 148	24 482 112
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	296 088	282 215
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	647 653	609 150
4.	Ekspozycje wobec instytucji	13 814 535	15 430 585
5.	Ekspozycje wobec przedsiębiorców	37 280 560	34 760 104
6.	Ekspozycje detaliczne	41 662 827	39 731 705
7.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	40 213 207	39 320 207
8.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	7 465 271	7 851 482
9.	Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	33 916	40 279
10.	Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	778	741
11.	Ekspozycje kapitałowe	1 955 846	1 731 077
12.	Inne pozycje	5 067 259	4 893 011
Ekspozycje według Metody Standardowej razem		173 951 088	169 132 668

Procentowy podział ekspozycji oraz wymogów kapitałowych na klasy aktywów w roku 2015

Struktura ekspozycji bilansowej oraz pozabilansowej Grupy kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. według okresów zapadalności zaprezentowana została w poniższym zestawieniu. Największą część stanowią ekspozycje charakteryzujące się rezydualnym terminem zapadalności pomiędzy 1-5 lat.

**Zestawienie ekspozycji z tytułu ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta
według okresów zapadalności
stan na dzień 31.12.2015 r. w tys. zł**

Lp.	Klasa ekspozycji	Rezydualny termin zapadalności				Razem
		<1 roku	1-5 lat	>5 lat	bez przypisanego terminu zapadalności	
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	15,43%	56,63%	27,94%	-	25 513 148
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	61,81%	24,76%	13,43%	-	296 088
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	99,88%	0,12%	0,00%	-	647 653
4.	Ekspozycje wobec instytucji	57,63%	22,09%	20,28%	-	13 814 535
5.	Ekspozycje wobec przedsiębiorców	32,92%	57,35%	9,73%	-	37 280 560
6.	Ekspozycje detaliczne	23,71%	44,19%	32,09%	-	41 662 827
7.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	5,41%	24,59%	69,99%	-	40 213 207
8.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	73,08%	19,70%	7,21%	-	7 465 271
9.	Pozostałe klasy ekspozycji	-	-	-	100,00%	7 057 799
Ekspozycje według Metody Standardowej razem		24,44%	39,51%	31,99%	4,06%	173 951 088

Koncentracja ryzyka kredytowego

Grupa BZ WBK przestrzega norm wynikających z Ustawy Prawo Bankowe określających wielkości koncentracji wierzytelności obciążonych ryzykiem jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie. Według danych na dzień 31 grudnia 2015 r. maksymalny limit dla Grupy zgodnie z art. 71 Ustawy Prawo Bankowe wynosił:

- 3 995 091 tys. zł (25% funduszy własnych Grupy).

Realizowana przez Grupę polityka ma na celu minimalizowanie ryzyka koncentracji wierzytelności, m. in. poprzez stosowanie w powyższym zakresie bardziej rygorystycznych zasad niż ustawowe. Efektem tej polityki jest stałe utrzymywanie wysokiego poziomu dywersyfikacji zaangażowań wobec poszczególnych klientów.

Przeprowadzona na dzień 31 grudnia 2015 r. analiza koncentracji zaangażowań, wykazała, że Grupa nie posiada zaangażowań, które przekraczałyby limity wyznaczone przez ustawodawcę.

Polityka kredytowa Grupy Banku Zachodniego WBK S.A. zakłada kredytowanie branż oraz grup i jednostek kapitałowych reprezentujących różne gałęzie przemysłu. Poprzez dywersyfikację portfela kredytowego Grupa Banku Zachodniego WBK redukuje ryzyko wynikające z nadmiernej koncentracji kredytowej. Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku największy poziom koncentracji, z wyłączeniem sektora publicznego oraz sektora detalicznego, zanotowano dla sektora produkcyjnego oraz dystrybucji.

**Zestawienie ekspozycji z tytułu ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta
według sektorów
stan na dzień 31.12.2015 r. w tys. zł**

Lp.	Klasa ekspozycji	Struktura branżowa											Razem
		Sektor publiczny	Detal (w tym kredyty hipoteczne)	Obsługa nieruchomości	Sektor produkcyjny	Dystrybucja	Budownictwo	Sektor rolniczy	Transport	Sektor finansowy	Sektor energetyczny	Pozostałe sektory	
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	25 513 148	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25 513 148
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	296 088	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	296 088
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	647 653	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	647 653
4.	Ekspozycje wobec instytucji	-	-	-	-	-	-	-	-	13 814 535	-	-	13 814 535
5.	Ekspozycje wobec przedsiębiorców	-	-	3 560 792	10 865 265	9 258 597	2 107 485	188 610	755 583	2 632 410	3 351 698	4 560 120	37 280 560
5.1.	w tym: SME	-	-	75 002	1 434 289	1 605 553	368 012	49 315	226 463	38 035	52 346	568 431	4 417 446
6.	Ekspozycje detaliczne	-	30 306 837	143 361	2 125 394	3 472 643	919 376	1 460 241	1 210 779	151 015	72 280	1 800 901	41 662 827
6.1.	w tym: SME	-	40 023	100 966	2 125 393	3 472 643	918 897	1 460 241	1 210 779	151 015	72 279	1 792 989	11 345 225
7.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	-	23 728 010	7 420 194	3 246 886	3 545 845	289 208	407 280	479 242	90 544	338 324	667 674	40 213 207
7.1.	w tym: SME	-	-	131 228	733 888	1 310 472	188 854	370 700	90 705	25 317	49 176	362 582	3 262 922
8.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązań	8	2 693 538	1 404 561	694 191	953 540	225 930	105 277	134 648	27 072	754 229	472 277	7 465 271
9.	Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	-	-	-	-	-	-	-	-	8 548	-	25 368	33 916
10.	Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	778	778
11.	Ekspozycje kapitałowe	-	-	-	-	-	16 686	-	-	1 891 243	-	47 917	1 955 846
12.	Inne pozycje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5 067 259	5 067 259
	Ekspozycje według Metody Standardowej razem	26 456 897	56 728 385	12 528 908	16 931 736	17 230 625	3 558 685	2 161 408	2 580 252	18 615 367	4 516 531	12 642 294	173 951 088

**Zestawienie ekspozycji z tytułu ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta
według krajów
stan na dzień 31.12.2015 r. w tys. zł**

Lp.	Klasa ekspozycji	Rozkład geograficzny											Razem	
		Polska	Belgia	Hiszpania	Wielka Brytania	Francja	Luksemburg	Austria	Niemcy	Finlandia	Dania	Holandia		Pozostałe kraje
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	25 481 377	-	-	-	-	-	-	31 771	-	-	-	-	25 513 148
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	296 088	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	296 088	
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	647 653	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	647 653	
4.	Ekspozycje wobec instytucji	5 368 043	2 656 457	1 679 005	1 611 438	917 115	-	718 027	157 025	254 376	222 795	145 215	85 039	13 814 535
5.	Ekspozycje wobec przedsiębiorców	35 638 780	44 342	581 986	268 370	-	491 818	-	54 714	-	-	19 985	180 565	37 280 560
6.	Ekspozycje detaliczne	41 644 546	59	1 255	4 367	152	-	78	322	-	1	887	11 160	41 662 827
7.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	39 779 922	862	5 103	19 814	664	283 291	1 848	50 372	-	-	1 748	69 583	40 213 207
8.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	7 426 602	5	17	5 735	100	2	273	217	-	1	93	32 226	7 465 271
9.	Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	33 916	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33 916
10.	Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	778	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	778
11.	Ekspozycje kapitałowe	1 947 323	-	-	8 523	-	-	-	-	-	-	-	-	1 955 846
12.	Inne pozycje	5 067 259	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5 067 259
	Ekspozycje według Metody Standardowej razem	163 332 287	2 701 725	2 267 366	1 918 247	918 031	775 111	720 226	294 421	254 376	222 797	167 928	378 573	173 951 088

* Rozkład geograficzny wg kraju pochodzenia kredytobiorcy.

Pozycje przeterminowane i o utraconej jakości

Ekspozycję uznaje się za przeterminowaną jeżeli występuje opóźnienie w spłacie kapitału i/lub odsetek w terminie określonym umową. Jako ekspozycję przeterminowaną klasyfikuje się całą ekspozycję, bez względu na to czy opóźnienie płatności dotyczy całej ekspozycji czy jedynie jej części.

Ekspozycję uznaje się za ekspozycję z utratą wartości w przypadku, gdy Grupa posiada obiektywny dowód na to, że nie będzie w stanie odzyskać należności zgodnie z zawartą umową kredytową. Obiektywne przesłanki utraty wartości zostały zdefiniowane zgodnie z rekomendacjami Komitetu Bazylejskiego, według Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (MSR 39) oraz Rekomendacji R.

Utrata wartości mierzona jest na podstawie szacunkowej, możliwej do odzyskania kwoty. Analizując możliwą utratę wartości należności kredytowych, Grupa stosuje podejście indywidualne (dla ekspozycji indywidualnie istotnych, dla których rozpoznane zostały obiektywne dowody utraty wartości) oraz portfelowe (dla ekspozycji indywidualnie nieistotnych, dla których rozpoznane zostały obiektywne dowody utraty wartości oraz dla ekspozycji o niezidentyfikowanym zagrożeniu utratą wartości).

Grupa dwa razy do roku dokonuje porównania założeń i parametrów wykorzystywanych do kalkulacji utraty wartości ze stanem faktycznym, uwzględniając przy tym wpływ zmiany warunków ekonomicznych, zmiany w politykach kredytowych Grupy i strategiach odzyskiwania należności, zapewniając tym samym adekwatność tworzonych odpisów. Za realizację polityki w zakresie utrzymywania adekwatnego poziomu odpisów odpowiedzialny jest Komitet Rezerw.

Zestawienie ekspozycji o utraconej wartości i ekspozycji przeterminowanych według branż stan na dzień 31.12.2015 r. w tys. zł

Struktura branżowa	Ekspozycje Pierwotne o Utraconej wartości	Ekspozycje Pierwotne Przeterminowane	Korekta z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego*	w tym: dla ekspozycji o utraconej wartości*
Sektor publiczny	8	11	1 517	6
Detal (w tym kredyty hipoteczne)	2 693 538	5 491 195	2 505 591	2 016 748
Obsługa nieruchomości	1 404 561	990 102	452 669	415 856
Sektor produkcyjny	694 191	820 301	506 918	470 614
Dystrybucja	953 540	969 856	527 068	478 273
Budownictwo	225 930	246 363	171 003	163 045
Sektor rolniczy	105 277	279 608	83 773	70 014
Transport	134 648	221 586	100 137	91 416
Sektor finansowy	27 072	66 878	21 148	17 156
Sektor energetyczny	754 229	345 760	350 272	344 812
Pozostałe sektory	472 277	679 875	836 768	636 119
Razem	7 465 271	10 111 535	5 556 864	4 704 059

*Zgodnie z art. 1 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) nr 183/2014 z dnia 20 grudnia 2013 r. (uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących określenia sposobu obliczania korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego) w rachunku adekwatności kapitałowej Bank uwzględni kwoty korekty z tytułu ogólnego i szczególnego ryzyka kredytowego, o które obniżony został kapitał podstawowy Tier I Banku, w celu odzwierciedlenia strat związanych wyłącznie z ryzykiem kredytowym zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości i uznanych jako takie w rachunku zysków i strat niezależnie od tego, czy wynikają one z utraty wartości, korekt wartości czy rezerw na pozycje pozabilansowe. Po dokonaniu niezależnego przeglądu sprawozdania finansowego na dzień 30 czerwca 2015 r. i uzyskaniu niezbędnej zgody Bank zaliczył część zysku bieżącego okresu w kwocie 528 489 tys. zł. do funduszy własnych. Zgodnie z powyższym uwzględnione w niniejszym raporcie korekty z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego są zgodne z datą wskazaną powyżej.

**Zestawienie ekspozycji o utraconej wartości i ekspozycji przeterminowanych
według krajów
stan na dzień 31.12.2015 r. w tys. zł**

Kraj	Ekspozycje Pierwotne o Utraconej wartości	Ekspozycje Pierwotne Przeterminowane	Korekta z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego*	w tym: dla ekspozycji o utraconej wartości*
Polska	7 426 602	10 012 326	5 537 794	4 686 476
Włochy	93	16 677	80	79
Irlandia	10 198	17 591	5 596	5 287
Chiny	14	20 785	3	2
Liechtenstein	19 233	19 233	8 544	8 544
Wielka Brytania	5 735	5 264	2 015	1 864
Hiszpania	17	11 431	64	6
Austria	273	2 122	313	224
Niemcy	217	522	163	131
Szwecja	1 568	1 570	868	867
Pozostałe kraje	1 321	4 014	1 424	579
Razem	7 465 271	10 111 535	5 556 864	4 704 059

*Zgodnie z art. 1 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) nr 183/2014 z dnia 20 grudnia 2013 r. (uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących określenia sposobu obliczania korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego) w rachunku adekwatności kapitałowej Bank uwzględnił kwoty korekty z tytułu ogólnego i szczególnego ryzyka kredytowego, o które obniżony został kapitał podstawowy Tier I Banku, w celu odzwierciedlenia strat związanych wyłącznie z ryzykiem kredytowym zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości i uznanych jako takie w rachunku zysków i strat niezależnie od tego, czy wynikają one z utraty wartości, korekt wartości czy rezerw na pozycje pozabilansowe. Po dokonaniu niezależnego przeglądu sprawozdania finansowego na dzień 30 czerwca 2015 r. i uzyskaniu niezbędnej zgody Bank zaliczył część zysku bieżącego okresu w kwocie 528 489 tys. zł. do funduszy własnych. Zgodnie z powyższym uwzględnione w niniejszym raporcie korekty z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego są zgodne z datą wskazaną powyżej.

**Uzgodnienie zmian stanu korekt dla ekspozycji o utraconej wartości
stan na dzień 31.12.2015 r. w tys. zł**

Stan na 31.12.2014r.	Ciężar rezerw	Rozwiązania i korekty	Stan na 31.12.2015r.
4 643 712	2 270 545	-2 210 198	4 704 059

* przy ustaleniu wartości ekspozycji Bank uwzględnił jedynie te kwoty korekt z tytułu ogólnego i szczególnego ryzyka kredytowego, o które został obniżony kapitał podstawowy Tier I, w celu odzwierciedlenia strat związanych wyłącznie z ryzykiem kredytowym, zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości i uznanych jako takie w rachunku zysków i strat, niezależnie od tego czy wynikają one z utraty wartości, korekt wartości czy rezerw na pozycje pozabilansowe.

4.3. Zasady przypisywania wag ryzyka (RW) dla portfela kredytowego

Zastosowane w kalkulacji wymogu z tytułu ryzyka kredytowego wg metody standardowej wagi ryzyka oparte są o zapisy przedstawione w rozdziale 2, tytuł II, część III CRR. Wagę ryzyka przypisuje się zgodnie z kategorią, do której należy dana ekspozycja oraz stopniem jakości kredytowej ekspozycji lub podmiotu.

Grupa stosuje techniki redukcji ryzyka kredytowego zarówno w zakresie ochrony rzeczywistej jak i nierzeczywistej.

W przypadku nierzeczywistej ochrony kredytowej kredytobiorcy objęci ochroną kredytową w formie gwarancji otrzymują wagę ryzyka wynikającą z grupy ryzyka podmiotu udzielającego gwarancji. Dominującą grupę dostawców nierzeczywistej ochrony kredytowej stanowią banki w tym Bank Gospodarstwa Krajowego (program gwarancji „de minimis”) oraz Ministerstwo Finansów jako jednostka Skarbu Państwa.

W przypadku rzeczywistej ochrony kredytowej Grupa Banku Zachodniego WBK S.A. wyróżnia ekspozycje zabezpieczone uznanymi zabezpieczeniami finansowymi.

Dla ekspozycji, których dotyczy niewykonanie zobowiązania wagę ryzyka uzależniono od zasad przedstawionych w art. 127 CRR.

Grupa wyodrębnia ekspozycje detaliczne w pełni i całkowicie zabezpieczone na nieruchomościach mieszkalnych i stosuje preferencyjną wagę ryzyka 35% (zgodnie z art.125 ust.1 CRR). Bank Zachodni WBK S.A. nie wyodrębnia ekspozycji efektywnie zabezpieczonych hipoteką komercyjną, dla których zgodnie z art. 126 mają zastosowanie preferencyjne wagi ryzyka.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. częścią portfela instrumentów dłużnych Grupy Banku Zachodniego WBK S.A. były obligacje Banku Gospodarstwa Krajowego w wysokości **2 242 636 tys. zł**, które w pełni zostały objęte gwarancją Skarbu Państwa. Nadano im preferencyjną wagę ryzyka 0%.

**Zestawienie ekspozycji z tytułu ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta
według rodzaju zabezpieczenia
stan na dzień 31.12.2015 r. w tys. zł**

Lp.	Klasa ekspozycji	Ekspozycje zabezpieczone uznanymi zabezpieczeniami finansowymi	Ekspozycje zabezpieczone gwarancjami
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	-	-
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	-	-
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	100 420	-
4.	Ekspozycje wobec instytucji	3 775 348	2 242 636
5.	Ekspozycje wobec przedsiębiorców	842 389	807 293
6.	Ekspozycje detaliczne	19 597	680 916
7.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	23 199	43 441
8.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	2 225	8 831
9.	Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	-	-
10.	Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	-	-
11.	Ekspozycje kapitałowe	-	-
12.	Inne pozycje	-	-
Ekspozycje według Metody Standardowej razem		4 763 178	3 783 117

Dla danej klasy aktywów Grupa Banku Zachodniego WBK przypisuje odpowiednią wagę ryzyka w zależności od dostępnej oceny kredytowej dokonanej przez zewnętrzne instytucje lub agencje kredytów eksportowych. Bank uznaje oceny ratingowe następujących agencji:

- Fitch Ratings;
- Moody's Investors Service;
- Standard and Poor's Ratings Services.

Jeżeli dla danej ekspozycji dostępne są dwie oceny kredytowe, a każda z nich odpowiada innej wadze ryzyka danej ekspozycji, Bank stosuje wyższą wagę ryzyka, natomiast, jeżeli dla danej ekspozycji dostępne są więcej niż dwie oceny kredytowe, uwzględnia się dwie oceny z najniższymi wagami ryzyka, przy czym jeżeli dwie najniższe wagi ryzyka różnią się od siebie, stosuje się wyższą wagę ryzyka.

**Zestawienie ekspozycji z tytułu ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta
według wag ryzyka
stan na dzień 31.12.2015 r. w tys. zł**

Lp.	Klasa ekspozycji	Waga Ryzyka								Razem
		0	0,2	0,35	0,5	0,75	1	1,5	2,5	
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	25 224 661	288 487	-	-	-	-	-	-	25 513 148
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	-	296 036	-	52	-	-	-	-	296 088
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	100 421	546 196	-	1 036	-	-	-	-	647 653
4.	Ekspozycje wobec instytucji	6 039 355	3 800 734	-	3 938 438	-	36 008	-	-	13 814 535
5.	Ekspozycje wobec przedsiębiorców	1 012 474	36 941	-	600 266	-	35 051 575	579 304	-	37 280 560
6.	Ekspozycje detaliczne	700 512	-	-	-	40 962 315	-	-	-	41 662 827
7.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	66 640	-	7 136 885	-	-	33 009 682	-	-	40 213 207
8.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	11 056	-	-	-	-	6 001 528	1 452 687	-	7 465 271
9.	Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	-	-	-	-	-	-	33 916	-	33 916
10.	Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	-	-	-	-	-	778	-	-	778
11.	Ekspozycje kapitałowe	-	-	-	-	-	1 111 596	-	844 250	1 955 846
12.	Inne pozycje	2 026 206	120 406	-	-	-	1 500 444	-	1 420 203	5 067 259
	Ekspozycje według Metody Standardowej razem	35 181 325	5 088 800	7 136 885	4 539 792	40 962 315	76 711 611	2 065 907	2 264 453	173 951 088

Na polskim rynku niewiele podmiotów posiada ocenę wiarygodności kredytowej przyznaną przez wymienione powyżej uznane agencje ratingowe, co powoduje, iż ponad 75,13% ekspozycji zaprezentowanych w poniższej tabeli nie posiada stopnia jakości kredytowej.

**Zestawienie ekspozycji z tytułu ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta
według stopnia jakości kredytowej
stan na dzień 31.12.2015 r. w tys. zł**

Lp.	Klasa ekspozycji	Stopień jakości kredytowej							Razem
		1	2	3	4	5	6	Brak	
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	-	25 481 377	-	-	-	-	31 771	25 513 148
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	-	-	-	-	-	-	296 088	296 088
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	-	-	-	-	-	-	647 653	647 653
4.	Ekspozycje wobec instytucji	548 527	10 647 724	1 953 995	96 165	-	-	568 124	13 814 535
5.	Ekspozycje wobec przedsiębiorców	-	-	2 474 308	750 902	629 303	1	33 426 046	37 280 560
6.	Ekspozycje detaliczne	-	-	-	-	-	-	41 662 827	41 662 827
7.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	-	165 432	-	507 525	-	-	39 540 250	40 213 207
8.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	-	1	24	-	-	-	7 465 246	7 465 271
9.	Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	-	-	-	-	-	-	33 916	33 916
10.	Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	-	-	-	-	-	-	778	778
11.	Ekspozycje kapitałowe	-	-	-	-	-	-	1 955 846	1 955 846
12.	Inne pozycje	-	-	-	-	-	-	5 067 259	5 067 259
	Ekspozycje według Metody Standardowej razem	548 527	36 294 534	4 428 327	1 354 592	629 303	1	130 695 804	173 951 088

1. **Wstęp**
2. **Zarządzanie ryzykiem**
  - 2.1. Ryzyko kredytowe
  - 2.2. Ryzyko rynkowe
  - 2.3. Ryzyko płynności
  - 2.4. Ryzyko operacyjne
  - 2.5. Ryzyko prawne i regulacyjne (braku zgodności)
  - 2.6. Ryzyko reputacji
3. **Fundusze własne**
  - 3.1. Kapitał Tier I
  - 3.2. Kapitał Tier II
4. **Wymogi kapitałowe**
  - 4.1. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka
  - 4.2. Struktura ekspozycji
  - 4.3. Zasady przypisywania wag ryzyka (RW) dla portfela kredytowego
5. **Adekwatność kapitałowa**
  - 5.1. Adekwatność kapitału regulacyjnego
  - 5.2. Adekwatność kapitału wewnętrznego
6. **Polityka składników wynagrodzeń**
7. **Dźwignia finansowa**
8. **Aktywa obciążone i aktywa wolne od obciążeń**

Bank Zachodni WBK

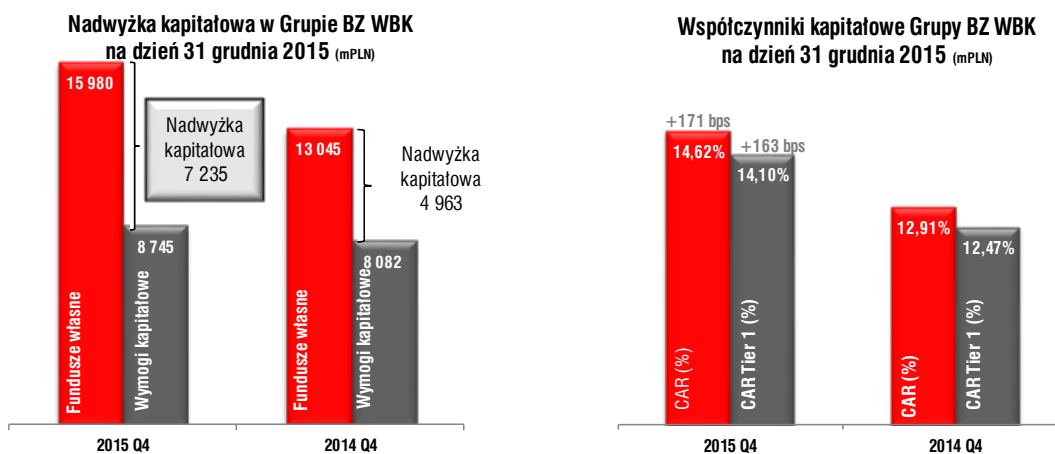
5. Adekwatność kapitałowa

5.1. Adekwatność kapitału regulacyjnego

Zgodnie z art.92 CRR łączny współczynnik kapitałowy wyznaczany jest na podstawie funduszy własnych oraz przemnożonego przez 12,5 całkowitego wymogu kapitałowego.

Uwzględniając łączny wymóg kapitałowy na dzień 31 grudnia 2015 r. w wysokości **8 745 248 tys. zł** oraz fundusze własne na poziomie **15 980 363 tys. zł** współczynnik kapitałowy Grupy Banku Zachodniego WBK S.A. ukształtował się na poziomie **14,62%**.

Adekwatność kapitałowa Grupy Banku Zachodniego WBK w latach 2014-2015

5.2. Adekwatność kapitału wewnętrznego

Wprowadzenie

Polityką Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. jest utrzymywanie poziomu kapitału adekwatnego do rodzaju i skali prowadzonej działalności oraz do poziomu ponoszonego ryzyka. Poziom funduszy własnych wymaganych do zapewnienia bezpiecznej działalności banku oraz wymogów kapitałowych szacowanych na nieoczekiwane straty jest wyznaczany zgodnie z przepisami pakietu CRD IV/CRR, uwzględniając rekomendacje Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie stosowania opcji narodowych.

Za całość procesów zarządzania kapitałem, szacowania i utrzymywania kapitału, w tym także za procesy związane z oceną adekwatności kapitału w różnych warunkach ekonomicznych (łącznie z oceną wyników testów warunków skrajnych) i ich wpływu na poziom kapitału wewnętrznego, regulacyjnego i współczynnik kapitałowy jest odpowiedzialny **Zarząd Banku**. Rada Nadzorcza Banku sprawuje ogólny nadzór nad procesami szacowania kapitału wewnętrznego.

Zarząd Banku delegował uprawnienia do bieżącego zarządzania kapitałem do Komitetu Kapitałowego. Komitet Kapitałowy na bieżąco dokonuje oceny adekwatności kapitałowej Banku i Grupy Banku Zachodniego WBK, również w warunkach skrajnych, monitoruje wielkość posiadanego oraz wymaganego kapitału, a także inicjuje działania mające wpływ na wielkość posiadanych funduszy własnych (np. rekomendując wysokość wypłaty dywidendy). Komitet Kapitałowy jest pierwszym organem w Banku określającym politykę kapitałową, zasady zarządzania kapitałem i zasady wewnętrznej oceny adekwatności kapitałowej. Wszelkie decyzje dotyczące poziomu utrzymywanego kapitału (podniesienia lub uwolnienia kapitału), są ostatecznie podejmowane zgodnie z obowiązującym prawem oraz Statutem Banku przez odpowiednie statutowe organy Banku i spółek zależnych.

Polityka kapitałowa

Polityka zarządzania kapitałem Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. zakłada minimalne poziomy współczynników kapitałowych respektując zalecenia nadzorcze, obowiązujące bufory kapitałowe lub domiary w ramach II filaru.

Zgodnie z przepisami rozporządzenia CRR instytucje zobowiązane są utrzymywać minimalne współczynniki kapitałowe na poziomie:

- 4,5% współczynnika kapitału podstawowego Tier I,
- 6,0% współczynnika kapitału Tier I,
- 8,0% całkowitego współczynnika kapitałowego.

Zgodnie z zaleceniem Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 23 października 2015 r. wybrane jednostki finansowe utrzymują fundusze własne na poziomie zapewniającym pokrycie dodatkowego wymogu kapitałowego w celu zabezpieczenia ryzyka wynikającego z walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych.

Uwzględniając powyższe zalecenie minimalne współczynniki kapitałowe Banku Zachodniego WBK S.A. wynoszą:

- 9,54% współczynnik kapitału Tier I,
- 12,72% całkowity współczynnik kapitałowy

W przypadku Santander Consumer Bank S.A. (należący do Grupy Banku Zachodniego WBK S.A.) minimalne współczynniki kapitałowe wynoszą:

- 9,80% współczynnik kapitału Tier I,
- 13,07% całkowity współczynnik kapitałowy

Ustawa z dnia 05 sierpnia 2015r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym implementuje do polskiego prawa regulacje Dyrektywy CDR IV m.in. w zakresie utrzymywania przez banki dodatkowych buforów kapitałowych. Od dnia 01 stycznia 2016r. dla sektora bankowego w Polsce minimalne współczynniki kapitałowe zostaną powiększone o 1,25 p. p. w związku z wprowadzeniem bufora zabezpieczającego.

Kapitał regulacyjny

Wymóg kapitałowy Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK na dzień 31 grudnia 2015 r. wyznaczony został zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, z uwzględnieniem rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie stosowania opcji narodowych.

Metoda standardowa została zastosowana do wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, rynkowego i operacyjnego. W strukturze wymogów kapitałowych najbardziej istotny jest wymóg z tytułu ryzyka kredytowego.

Wartością ekspozycji składnika aktywów jest wartość księgowa tego składnika, która pozostaje po dokonaniu korekt z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego, dodatkowych korekt wartości oraz innych redukcji funduszy własnych związanych z danym składnikiem aktywów. Wartością ekspozycji z tytułu pozycji pozabilansowej jest odsetek jej wartości nominalnej po zmniejszeniu korekt z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego.

Kapitał wewnętrzny

Niezależnie od regulacyjnych metod pomiaru wymagań kapitałowych, Grupa Banku Zachodniego WBK dokonuje oceny bieżącej i przyszłej adekwatności kapitałowej w oparciu o wewnętrzne metody i modele pomiaru ryzyka - proces (ICAAP).

W ramach procesu ICAAP, Grupa szacuje poziom kapitału wewnętrznego, zapewniający bezpieczeństwo prowadzonej działalności bankowej, z uwzględnieniem profilu ryzyka Grupy, wynikającego z przyjętej deklaracji akceptowalnego poziomu ryzyka.

W procesie ICAAP bank wykorzystuje statystyczne modele szacowania strat dla ryzyk mierzalnych takich jak np. ryzyko kredytowe, ryzyko rynkowe, ryzyko operacyjne oraz dokonuje oceny jakościowej dla pozostałych ryzyk istotnych nie objętych modelem np. ryzyka reputacji, braku zgodności.

W ramach procesu szacowania kapitału wewnętrznego wykorzystywane są parametry ryzyka przedstawiające prawdopodobieństwo zaniechania wykonania zobowiązań (PD - probability of default) przez klientów Grupy Banku Zachodniego WBK oraz wielkość potencjalnych strat (LGD loss given default) wynikających z braku wykonania zobowiązań.

Wyniki procesu ICAAP stanowią element oceny bieżących i przyszłych potrzeb kapitałowych, są podstawą oceny własnego akceptowalnego poziomu ryzyka i strategii Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK.

Grupa Banku Zachodniego WBK dokonuje wewnętrznej oceny potrzeb kapitałowych również w warunkach skrajnych, uwzględniających różne scenariusze zdarzeń makroekonomicznych.

Modele szacowania kapitału wewnętrznego podlegają corocznej ocenie i weryfikacji, których celem jest dostosowanie ich do skali i profilu działalności Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK, uwzględnienie nowych ryzyk oraz oceny kierownictwa.

Przeгляд i ocena dokonywana jest w ramach funkcjonujących w Grupie komitetów zarządzania ryzykiem, w tym m. in. Komitetu Kapitałowego i Panelu Modeli i Metodologii funkcjonującego w ramach Forum Zarządzania Ryzykiem.

Stopa zwrotu z aktywów

Na 31 grudnia 2015r. wskaźnik ROA wyniósł 1,7%, wyliczony został jako zysk należny udziałowcom jednostki dominującej za 4 kolejne kwartały do średniego stanu aktywów (z początku i końca aktualnego okresu sprawozdawczego).

---

1. **Wstęp**
2. **Zarządzanie ryzykiem**
  - 2.1. Ryzyko kredytowe
  - 2.2. Ryzyko rynkowe
  - 2.3. Ryzyko płynności
  - 2.4. Ryzyko operacyjne
  - 2.5. Ryzyko prawne i regulacyjne (braku zgodności)
  - 2.6. Ryzyko reputacji
3. **Fundusze własne**
  - 3.1. Kapitał Tier I
  - 3.2. Kapitał Tier II
4. **Wymogi kapitałowe**
  - 4.1. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka
  - 4.2. Struktura ekspozycji
  - 4.3. Zasady przypisywania wag ryzyka (RW) dla portfela kredytowego
5. **Adekwatność kapitałowa**
  - 5.1. Adekwatność kapitału regulacyjnego
  - 5.2. Adekwatność kapitału wewnętrznego
6. **Polityka składników wynagrodzeń**
7. **Dźwignia finansowa**
8. **Aktywa obciążone i aktywa wolne od obciążeń**

Bank Zachodni WBK

 Grupa Santander

6. Polityka w zakresie wynagrodzeń

W Grupie Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. na politykę w zakresie wynagrodzeń składają się następujące polityki:

- Polityka wynagradzania Członków Rady Nadzorczej Banku Zachodniego WBK S.A.
- Polityka wynagradzania Członków Zarządu Banku Zachodniego WBK S.A.
- Polityka wynagradzania osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Zachodnim WBK S.A.
- Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Grupie BZ WBK S.A.

Wymienione wyżej dokumenty zawierają wymagane z mocy prawa postanowienia i zapisy dotyczące m.in. zasad ustalania stałych i zmiennych składników wynagrodzenia, kryteriów wypłaty zmiennych wynagrodzeń, wszystkich składników wynagrodzenia ogółem (stałe, zmienne, długoterminowe programy motywacyjne itp.).

W Grupie Banku Zachodniego WBK S.A. stosowane są ogólne regulacje dla wszystkich pracowników, w tym tych, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka, jak również regulacje dedykowane wyłącznie tej grupie.

W odniesieniu do osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku, tzw. material risk takers, zastosowanie ma również funkcjonująca w Grupie Kapitałowej **Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Grupie Banku Zachodniego WBK S.A.**, a także analogiczne regulacje funkcjonujące w spółkach zależnych. Polityka podlega przeglądowi, które są dokonywane w okresach rocznych lub częściej – w przypadku istotnych zmian organizacyjnych lub prawnych.

Proces decyzyjny stosowany przy ustalaniu polityki w zakresie wynagrodzeń

Wszelkie regulacje związane z przyznawaniem zmiennych składników wynagrodzeń dotyczące wszystkich pracowników Banku wydawane są w drodze zarządzenia Członka Zarządu nadzorującego Pion Partnerstwa Biznesowego. Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Grupie Banku Zachodniego WBK S.A. uchwalana jest przez Zarząd i zatwierdzana przez Radę Nadzorczą. Uchwały Rady Nadzorczej dotyczą regulaminów wynagrodzeń Członków Zarządu – zarówno wynagrodzeń stałych, jak i zmiennych. W przypadku pozostałych pracowników Komitet Nominacji i Wynagrodzeń opiniuje schematy premiowe, ale kwestie ich zatwierdzania to odpowiedzialność Członka Zarządu nadzorującego Pion Partnerstwa Biznesowego.

W Banku funkcjonuje Komitet Nominacji i Wynagrodzeń przy Radzie Nadzorczej, do którego zadań należy m.in. opiniowanie wprowadzanych regulacji dotyczących wynagrodzeń.

Komitet Nominacji i Wynagrodzeń wspiera działania Rady Nadzorczej w następującym zakresie:

- planowania sukcesji i mianowania na funkcje w Zarządzie Banku;
- doboru i oceny kwalifikacji Członków Zarządu Banku;
- ogólnego monitorowania praktyk stosowanych na rynku w zakresie wynagrodzeń i ich poziomu;
- przygotowania Radzie Nadzorczej rekomendacji odpowiednich decyzji w zakresie sprawiedliwych i konkurencyjnych polityk i praktyk wynagradzania, zapewniających właściwą motywację Członków Zarządu i kadry kierowniczej najwyższego szczebla.

Komitet Nominacji i Wynagrodzeń odbył w 2015 r. 6 posiedzeń.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2015r., Komitet działał w składzie:

- Przewodniczący Komitetu – Gerry Byrne;
- Członkowie Komitetu: Danuta Dąbrowska, Witold Jurcewicz, Jose Luis de Mora, Jerzy Surma.

W składzie Komitetu 3 osoby: Danuta Dąbrowska, Witold Jurcewicz oraz Jerzy Surma posiadają status członków niezależnych.

Grupa Kapitałowa Banku Zachodniego WBK S.A. w swojej polityce wynagrodzeń stosuje kryteria identyfikacji osób mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku w rozumieniu Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 604/2014 z dnia 4 marca 2014 r., uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych w odniesieniu do kryteriów jakościowych i właściwych kryteriów ilościowych ustalania kategorii pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka instytucji.

Powiązania między wynagrodzeniem a wynikiem

Wszyscy pracownicy Banku objęci są schematami premiovymi, na podstawie których przyznawane jest wynagrodzenie zmienne. W każdym ze schematów uruchomienie premii, a także jej wysokość, uzależnione są od osiągnięcia określonych celów biznesowych.

Cele biznesowe powiązane są z wynikami danego obszaru bądź całego Banku (dotyczy jednostek wsparcia). W przypadku jednostek sprzedażowych przy ustalaniu wynagrodzenia zmiennego pod uwagę brane są także indywidualne wyniki poszczególnych pracowników.

Cechy charakterystyczne systemu wynagrodzeń oraz kryteria dotyczące osiąganych wyników stanowiących podstawę uprawnień do akcji, opcji na akcje lub zmiennych elementów wynagrodzenia

System wynagrodzeń składa się z dwóch podstawowych elementów – wynagrodzenia stałego i zmiennego.

Wynagrodzenie stałe uzależnione jest od kategorii zaszeregowania, w której znajduje się stanowisko zajmowane przez pracownika. Dla każdej z kategorii określone są przedziały płacowe, których wartości ustalane są w oparciu o wyniki raportu płacowego przygotowywanego corocznie przez wiodące firmy doradcze.

Wynagrodzenie zmienne zależy od schematu premiovego, pod który dany pracownik podlega. O uruchomieniu wypłat z danego schematu decyduje osiągnięcie określonych celów biznesowych (dynamika lub wartość zysku brutto/zysku netto). Jednostki biznesowe jako jeden z celów mają także wyznaczone osiągnięcie określonego poziomu wskaźnika RoRWA (zwrot z aktywów ważonych ryzykiem).

Przyznawanie zmiennych składników wynagrodzenia (w tym akcji oraz akcji fantomowych) odbywa się w oparciu o zapisy regulaminów do schematów premiovych, którymi objęci są dani pracownicy.

W przypadku stanowisk mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku, zgodnie z wytycznymi KNF, stosowana jest polityka wypłaty części (nie mniej niż 50%) wynagrodzenia zmiennego w formie instrumentów rynku kapitałowego. W przypadku Banku są to akcje fantomowe. Dodatkowo 40% wynagrodzenia zmiennego odraczane jest na okres 3 lat, przy czym wypłata każdej z odroczonej części uzależniona jest od nie wystąpienia negatywnych przesłanek uniemożliwiających jej realizację bądź redukujących jej wysokość.

Formą wynagrodzenia zmiennego są także uruchamiane w Banku długoterminowe programy motywacyjne (3-letnie) skierowane do kluczowych pracowników. Nagroda w programie przyznawana jest w formie akcji Banku Zachodniego WBK (nowa emisja), o ile spełnione zostały określone w regulaminie Programu przesłanki biznesowe.

Stosunek stałych składników wynagrodzenia do składników zmiennych

Stosunek stałych składników wynagrodzenia do składników zmiennych uzależniony jest od schematu premiovego, pod który podlega dany pracownik, stopnia realizacji celów biznesowych a co za tym idzie od wysokości przyznanej premii, a także od tego czy dany pracownik został objęty długoterminowym programem motywacyjnym. W przypadku nie spełnienia celów biznesowych na minimalnym wymaganym poziomie wypłata składnika zmiennego może w ogóle nie nastąpić.

Całkowita suma wynagrodzenia zmiennego przyznanego za dany rok kalendarzowy osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka, nie może przekroczyć wartości 200% sumy wynagrodzenia stałego przyznanego za dany rok kalendarzowy.

Główne parametry funkcjonujących zmiennych składników wynagrodzeń

Konstruując system wynagrodzeń, Bank miał na celu umożliwienie skutecznego pozyskiwania z rynku, a także utrzymywania pracowników, posiadających niezbędne kwalifikacje do skutecznego i efektywnego realizowania wszystkich strategicznych procesów.

Konsekwencją powyższego jest wdrożenie zróżnicowanych schematów premiovych skierowanych do różnych grup pracowniczych, w szczególności w rozróżnieniu na pracowników sprzedażowych oraz wsparcia. Poszczególne schematy różnią się pomiędzy sobą kryteriami, których realizacja decyduje o uruchomieniu premii, a także jej docelowej wysokości. Schematy różnią się także w zakresie docelowych poziomów premii, jakie pracownik nimi objęty może otrzymać, a także częstotliwością wypłat.

Zbiornicze informacje dotyczące wynagrodzeń pracowników Grupy Banku Zachodniego WBK objętych polityką zmiennych składników wynagrodzeń z podziałem na obszary działalności oraz członków organu zarządzającego w tys. zł

	Zarząd Banku*	Bankowość Detaliczna	Bankowość Biznesowa i Korporacyjna	Pion Globalnej Bankowości Korporacyjnej	Wsparcie	Spółki zależne	ŁĄCZNIE
Wynagrodzenia stałe**	12 799	3 996	2 560	4 248	8 888	6 727	39 218
Wynagrodzenia zmienne***	6 474	880	393	1 440	2 048	1 762	12 997
ŁĄCZNIE	19 273	4 876	2 953	5 688	10 936	8 489	52 215

* W rubryce Zarząd zaprezentowano zagregowane dane pracowników wyłącznie w okresie kiedy pełnili funkcję w Zarządzie. Pozostała część wynagrodzeń pracowników, którzy w Zarządzie nie pracowali cały rok włączona została do odpowiadającej im grupy.

** Wynagrodzenie stałe Zarządu uwzględnia wypłacony ekwiwalent z tytułu niewykorzystanych urlopów wypoczynkowych w kwocie 1 056,3 tys. zł. Nie uwzględnia natomiast dodatkowych korzyści.

*** Wynagrodzenie zmienne wypłacone w 2015 roku. Na dzień sporządzenia raportu brak danych dotyczących zmiennych części wynagrodzenia za rok obrotowy.

Dane dotyczą również byłych Pracowników objętych Polityką Zmiennych Składników Wynagrodzeń.

Dane ilościowe w zakresie zmiennych składników wynagrodzeń za rok 2015 zostaną opublikowane wraz z informacją o adekwatności kapitałowej Grupy Kapitałowej BZ WBK sporządzonej za I półrocze 2016r.

Wysokość wynagrodzenia wypłaconego w 2015 roku z podziałem na wynagrodzenie stałe oraz zmienne w tys. zł

	Liczba pracowników	Wynagrodzenie stałe za rok 2015****	WYNAGRODZENIE ZMIENNE WYPŁACONE W ROKU 2015*				
			Premia za 2012 rok część odroczone	Premia za 2013 rok część odroczone	Premia za 2014 rok**	Niespienięzone akcje fantomowe (Liczba akcji fantomowych)	Długoterminowy program akcyjny zakończony w 2014 (liczba akcji BZ WBK)
Zarząd Banku***	13	12 799	1 367	1 343	3 764	10 773	8 027
Pozostałe osoby zajmujące stanowisko kierownicze	65	26 419	650	669	5 204	17 349	9 245
w tym osoby, które otrzymały wynagrodzenie w przedziale od 1,5 - do 2 mln EUR	0	-	-	-	-	-	-
ŁĄCZNIE	78	39 218	2 017	2 012	8 968	28 122	17 272

* Na dzień sporządzenia raportu brak danych dotyczących zmiennych części wynagrodzenia za rok obrotowy.

** Część wypłacona w roku 2015 za rok 2014, bez odroczenia. Zawiera spieniężone akcje fantomowe w danym roku obrotowym.

*** W rubryce Zarząd zaprezentowano zagregowane dane pracowników wyłącznie w okresie kiedy pełnili funkcję w Zarządzie. Pozostała część wynagrodzeń pracowników, którzy w Zarządzie nie pracowali cały rok włączona została do odpowiadającej im grupy.

**** Wynagrodzenie stałe Zarządu uwzględnia wypłacony ekwiwalent z tytułu niewykorzystanych urlopów wypoczynkowych w kwocie 1 056,3 tys. zł. Nie uwzględnia natomiast dodatkowych korzyści.

Dane dotyczą również byłych Pracowników objętych Polityką Zmiennych Składników Wynagrodzeń.

**Wysokość wynagrodzenia zmiennego z lat ubiegłych
część jeszcze nieprzysługująca w tys. zł**

	PREMIE ODROTCZONE DO WYPŁATY ZA LATA UBIEGŁE (2012/2013/2014) wynagrodzenia jeszcze nieprzysługujące		
	W gotówce	W akcjach fantomowych (liczba akcji fantomowych)	Długoterminowy program akcyjny uruchomiony w 2014 roku (liczba akcji)*
Zarząd Banku**	5 163	14 703	16 315
Pozostałe osoby zajmujące stanowisko kierownicze	4 109	16 499	16 783
ŁĄCZNIE	9 272	31 202	33 098

* Maksymalna możliwa do uzyskania po spełnieniu kryteriów biznesowych w trakcie programu.

** W rubryce Zarząd zaprezentowano zagregowane dane pracowników wyłącznie w okresie kiedy pełnili funkcję w Zarządzie. Pozostała część wynagrodzeń pracowników, którzy w Zarządzie nie pracowali cały rok włączona została do odpowiadającej im grupy.

Dane dotyczą również byłych Pracowników objętych Polityką Zmiennych Składników Wynagrodzeń.

W 2015 roku nie dokonywano zmniejszeń odroczonego wynagrodzenia, osób zajmujących kierownicze stanowiska, w ramach korekty związanej z wynikami.

**Płatności związane z przyjęciem do pracy
i odprawą w 2015 roku w tys. zł**

	Obszar	LICZBA OSÓB	KWOTA PŁATNOŚCI	NAJWYŻSZA JEDNOSTKOWA WYPŁATA
Płatności związane z odprawą w 2015r	Zarząd Banku*	1	1 108	1 108
	Pozostałe osoby zajmujące stanowisko kierownicze	4	3 851	1 935

* W rubryce Zarząd zaprezentowano zagregowane dane pracowników wyłącznie w okresie kiedy pełnili funkcję w Zarządzie. Pozostała część wynagrodzeń pracowników, którzy w Zarządzie nie pracowali cały rok włączona została do odpowiadającej im grupy.

W danym roku obrachunkowym ani jedna osoba pracująca w Grupie Kapitałowej Banku Zachodniego WBK nie otrzymała wynagrodzenia z powyżej 1 mln EUR.

W 2015 roku 2 osoby, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka, zostały przyjęte do pracy. Nie było płatności związanych z przyjęciem. Dziewięciu pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka, rozwiązała umowę o pracę; z tego 5 osób otrzymało odprawy. Nie było płatności związanych z wypłatą nagród dla powyższych beneficjentów.

Szczegółowe informacje dotyczące wynagrodzeń Członków Zarządu zamieszczone zostały w Nocie 45 Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. za rok 2015.

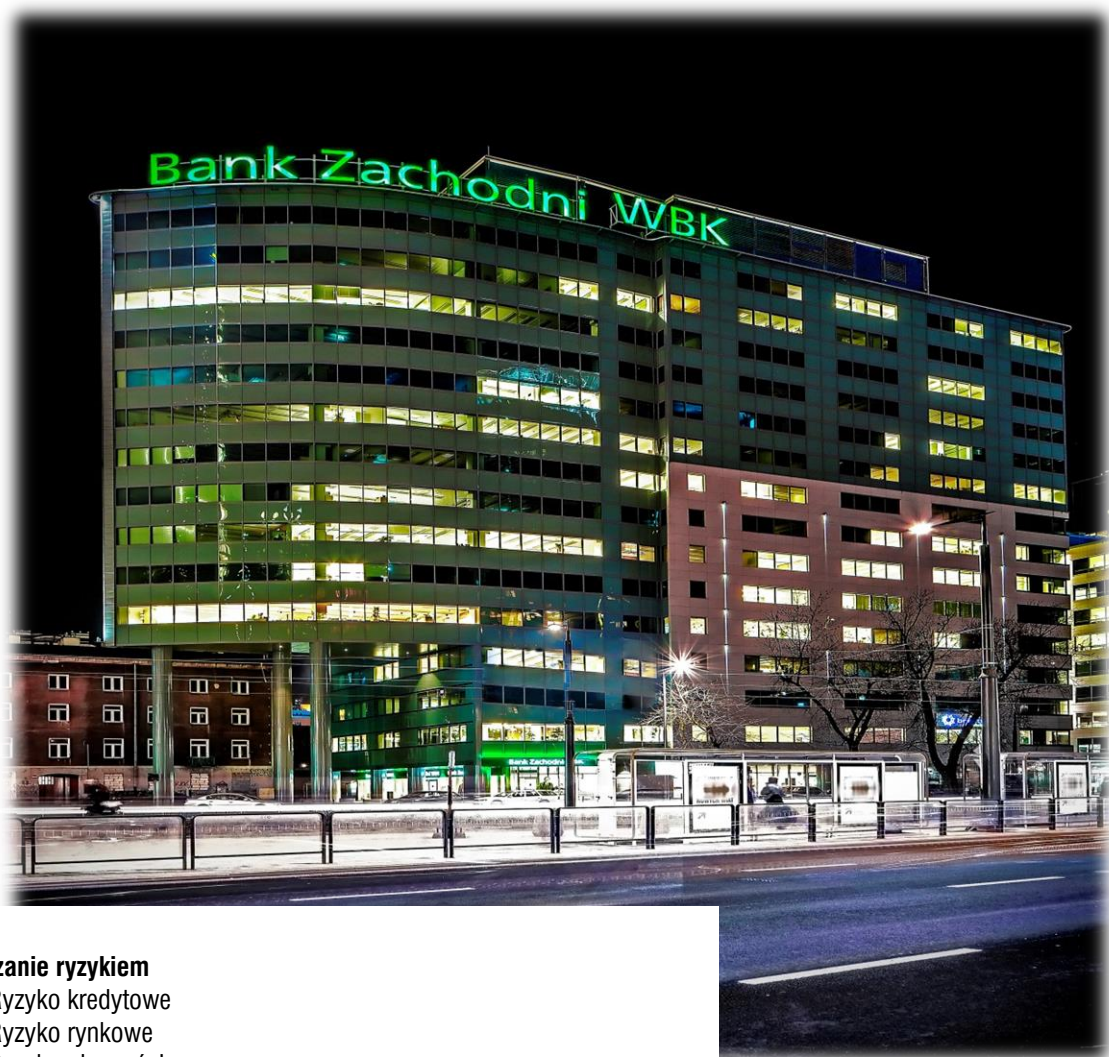
Program motywacyjny V

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku Zachodniego WBK S.A. z dnia 30 czerwca 2014 r. wprowadziło trzyletni Program Motywacyjny V rozpoczynający się w 2014 r. i przeznaczony dla pracowników Banku oraz spółek zależnych istotnie przyczyniających się do wzrostu wartości organizacji. Głównym celem programu jest utrzymanie najlepszej kadry menedżerskiej i skuteczne jej motywowanie.

Program obejmuje wszystkich Członków Zarządu Banku oraz wskazanych przez Zarząd i zaakceptowanych przez Radę Nadzorczą kluczowych pracowników Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. w łącznej liczbie nie większej niż 500 osób. Na podstawie zawartej z Bankiem umowy, uczestnicy programu uzyskali prawo do złożenia zapisu i objęcia oznaczonej liczby akcji Banku po cenie

nominalnej w wysokości 10 zł za akcję, pod warunkiem wystąpienia określonych przesłanek ekonomicznych. Program uzależnia możliwość realizacji nagrody i jej wysokość od stopy wzrostu zysku netto osiągniętej przez Bank w latach 2014-2016. W odniesieniu do osób, które podlegają przepisom wynikającym z europejskich regulacji dotyczących zmiennych składników wynagrodzeń i mających istotny wpływ na profil ryzyka Grupy, nałożono dodatkowy warunek uzyskania nagrody, tj. osiągnięcie określonego poziomu wskaźnika RoRWA w poszczególnych latach trwania programu. Celem realizacji uprawnień wynikających z Programu, Bank wyemituje do 250 000 akcji motywacyjnych.

W ramach kontroli trzyletniego Programu Motywacyjnego V prowadzony jest monitoring, czy wystąpiły przesłanki powodujące utratę statusu uczestnika przez osoby objęte programem. Podstawowym powodem utraty uprawnień jest ustanie stosunku pracy z Bankiem lub innym podmiotem z Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r. z tylko jedna osoba z objętych niniejszą analizą utraciła uprawnienia uczestnika programu.

1. **Wstęp**
2. **Zarządzanie ryzykiem**
  - 2.1. Ryzyko kredytowe
  - 2.2. Ryzyko rynkowe
  - 2.3. Ryzyko płynności
  - 2.4. Ryzyko operacyjne
  - 2.5. Ryzyko prawne i regulacyjne (braku zgodności)
  - 2.6. Ryzyko reputacji
3. **Fundusze własne**
  - 3.1. Kapitał Tier I
  - 3.2. Kapitał Tier II
4. **Wymogi kapitałowe**
  - 4.1. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka
  - 4.2. Struktura ekspozycji
  - 4.3. Zasady przypisywania wag ryzyka (RW) dla portfela kredytowego
5. **Adekwatność kapitałowa**
  - 5.1. Adekwatność kapitału regulacyjnego
  - 5.2. Adekwatność kapitału wewnętrznego
6. **Polityka składników wynagrodzeń**
7. **Dźwignia finansowa**
8. **Aktywa obciążone i aktywa wolne od obciążeń**

Bank Zachodni WBK

 Grupa Santander

7. Dźwignia finansowa

W grudniu 2010 r. Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego opublikował wytyczne (Basel III: A global regulatory framework for more resilient banks and banking system), w których określono metodę obliczania wskaźnika dźwigni. W tych przepisach przewidziano okres obserwacji od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 1 stycznia 2017 r., podczas którego monitorowany będzie wskaźnik dźwigni, jego składniki i tendencje w korelacji z wymogiem opartym na ryzyku. Na podstawie wyników okresu obserwacji Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego zamierza dokonać ostatecznego dostosowania definicji i kalibracji wskaźnika dźwigni w pierwszej połowie 2017 r., tak aby w dniu 1 stycznia 2018 r. wskaźnik ten stał się wiążącym wymogiem w oparciu o odpowiedni przegląd i kalibrację. W wytycznych Bazylejskiego Komitetu Nadzoru Bankowego przewidziano również wymóg ujawniania wskaźnika dźwigni i jego składników począwszy od dnia 1 stycznia 2015 r.

Uwzględniając powyższe oraz mając na uwadze prawne aspekty wprowadzania wskaźnika dźwigni tj. art 511 CRR, Komisja Europejska przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące wpływu i skuteczności wskaźnika dźwigni. W stosownych przypadkach przedmiotowemu sprawozdaniu powinien towarzyszyć wniosek ustawodawczy dotyczący wprowadzenia stosownej liczby poziomów wskaźnika dźwigni, który instytucje funkcjonujące zgodnie z różnymi modelami biznesowymi byłyby zobowiązane osiągnąć.

Wskaźnik dźwigni Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK wyznaczony został zgodnie z przepisami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 oraz Rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2015/62 z dnia 10 października 2014r. zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do wskaźnika dźwigni.

Wskaźnik dźwigni (LR) oblicza się jako miarę kapitału instytucji podzieloną przez miarę ekspozycji całkowitej tej instytucji i wyraża się jako wartość procentową.

Bank wylicza wskaźnik dźwigni finansowej na danych z końca kwartału czyli z grudnia 2015r. Wskaźnik dźwigni jest kalkulowany zarówno w odniesieniu do kapitału Tier 1, jak i kapitału Tier 1 według definicji przejściowej. Bank nie stosuje wyłączeń ekspozycji powierniczych z ekspozycji całkowitej wskaźnika dźwigni.

W Banku istnieje Polityka dźwigni i ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej, która określa cele oraz reguluje kluczowe aspekty związane z pomiarem, monitoringiem, raportowaniem, spełnieniem wymogów regulacyjnych w zakresie dźwigni finansowej a także identyfikacją, zarządzaniem i monitorowaniem ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej. Polityka reguluje zadania i odpowiedzialności stron zaangażowanych w odpowiednie procesy.

Na 31 grudnia 2015 wskaźnik dźwigni Grupy Kapitałowej BZ WBK wyniósł 10,62% i był ponad trzy krotnie wyższy od wymaganego minimum na poziomie 3%. Czynniki wpływającymi na poziom wskaźnika dźwigni finansowej było zaliczenie do funduszy własnych zysku bieżącego okresu w kwocie 528 489 tys. zł przy jednoczesnym wzroście sumy aktywów bilansowych oraz pozabilansowych pozycji niskiego ryzyka.

**Wskaźnik dźwigni Grupy Banku Zachodniego WBK
stan na dzień 31 grudnia 2015 r. w tys. zł**

Ekspozycja całkowita		
Ekspozycja z tytułu transakcji finansowania papierów wartościowych		320 564
Narzut na Ekspozycje z tytułu transakcji finansowania papierów wartościowych		6 681
Instrumenty pochodne		2 205 353
Narzut z tytułu instrumentów pochodnych		2 595 497
Pozycje pozabilansowe po korekcie z tytułu preferencyjnego traktowania na potrzeby dźwigni finansowej		5 744 101
Inne aktywa		137 115 508
Wybór przepisów przejściowych w celu zdefiniowania miary kapitału	W pełni wprowadzona definicja	Przepisy przejściowe
Kapitał Tier I	16 177 828	15 410 463
Korekty regulacyjne – kapitał Tier I	-2 152 243	-2 919 608
Wskaźnik dźwigni finansowej		
Wskaźnik dźwigni finansowej końca kwartału	11,09%	10,62%
Wskaźnik dźwigni finansowej (średnio miesięcznych wskaźników dźwigni w ciągu kwartału)	ND	ND
Uzgodnienie do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej		
Suma aktywów do obliczenia dźwigni finansowej		139 641 425
Korekta dotycząca spółek niepodlegających konsolidacji ostrożnościowej		-135 997
Wpływ zakresu konsolidacji na poziom rezerwy		212 085
Inne korekty		-8 813
Suma aktywów bilansowych		139 708 700

1. **Wstęp**
2. **Zarządzanie ryzykiem**
  - 2.1. Ryzyko kredytowe
  - 2.2. Ryzyko rynkowe
  - 2.3. Ryzyko płynności
  - 2.4. Ryzyko operacyjne
  - 2.5. Ryzyko prawne i regulacyjne (braku zgodności)
  - 2.6. Ryzyko reputacji
3. **Fundusze własne**
  - 3.1. Kapitał Tier I
  - 3.2. Kapitał Tier II
4. **Wymogi kapitałowe**
  - 4.1. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka
  - 4.2. Struktura ekspozycji
  - 4.3. Zasady przypisywania wag ryzyka (RW) dla portfela kredytowego
5. **Adekwatność kapitałowa**
  - 5.1. Adekwatność kapitału regulacyjnego
  - 5.2. Adekwatność kapitału wewnętrznego
6. **Polityka zmiennych składników wynagrodzeń**
7. **Dźwignia finansowa**
8. **Aktywa obciążone i aktywa wolne od obciążeń**

Bank Zachodni WBK

 Grupa Santander

8. Aktywa obciążone i aktywa wolne od obciążeń

Dany składnik aktywów jest traktowany jako obciążony, jeżeli został on zastawiony lub podlega jakiegokolwiek formie ustaleń mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji bilansowej lub pozabilansowej, z której nie może on zostać swobodnie wycofany (np. w celu zastawiania dla potrzeb finansowania).

Aktywa Grupy Banku Zachodniego WBK stan na dzień 31.12.2015 r. w tys. zł

	Wartość bilansowa aktywów obciążonych*	Wartość godziwa aktywów obciążonych	Wartość bilansowa aktywów wolnych od obciążeń*	Wartość godziwa aktywów wolnych od obciążeń
Aktywa instytucji zgłaszającej	11 480 845		128 228 679	
Instrumenty kapitałowe	-	-	1 183 368	1 183 368
Dłużne papiery wartościowe	7 784 750	7 784 750	18 957 506	18 957 506
Inne aktywa	3 696 095		108 087 805	

* wartość bilansowa została zaprezentowana zgodnie z konsolidacją ostrożnościową (CRR 575/2013).

Zabezpieczenia otrzymane stan na dzień 31.12.2015 r. w tys. zł

	Wartość godziwa obciążonych zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych	Wartość godziwa zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych dostępnych dla celów obciążenia
Zabezpieczenia otrzymane przez instytucję zgłaszającą		1 194
Instrumenty kapitałowe		
Dłużne papiery wartościowe		
Inne zabezpieczenia otrzymane		1 194
Wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obligacje zabezpieczone lub papiery typu ABS		

Aktywa obciążone/zabezpieczenia otrzymane i powiązane zobowiązania stan na dzień 31.12.2015 r. w tys. zł

	Odpowiadające zobowiązania, zobowiązania warunkowe i udzielone pożyczki papierów wartościowych	Aktywa, zabezpieczenia otrzymane i wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obciążone obligacje zabezpieczone i papiery typu ABS
Wartość bilansowa wybranych zobowiązań finansowych	10 948 863	11 480 845